

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 5.

V Ljubljani, dné 1. marca 1900.

Leto XIII.

Prah in pepel.

Zadnjič za pust, danes za post. Ob pepelnici so naši dobri, pošteni ljudje hiteli v cerkve, da so ponižno pred svojim stvarnikom priznali svojo slabost: »Spomni se človek, da si prah, in v prah se boš povrnil!«

Na svetovnem pozorišču pa možje, ki hočejo vladati in učiti vse druge, radi pozabljajo, da so prah in pepel in v brezbožnem napuhu se dvigujejo nad Boga in hočejo prevreči njegov svetovni red. V cerkev se ne gredo pepelit, ker jim je to pre nizko, zato pa hočemo nekaterim danes v »Domoljubu« potresti nekaj pepela na njih visoko čelo.

Čudno se pletejo zdaj zgodbe na svetu. Ljudje, ki nimajo vesti in poštenja, večinoma po časopisih raztresajo svoje nauke med ljudstvom in poštenim ljudem jemljejo čast, ki jo dajejo ljudskim zapepljivcem. Na Dunaju odločujejo javno mnenje za celo državo judovski listi, ki branijo brezverske bogataše in netijo sovraštvo med narodi. Ni ga nauka katoliške vere, ki ga ti ljudje ne bi oblatili. In po deželah v manjših mestih liberalci in socijalni demokratje to judovsko blago razširjajo in premlevajo na najostudnejši način.

Ko bi ljudje vedeli, kaki možje so često časnikarji, ki jim usiljujejo svoje misli! Vzemimo jednega takega in recimo, da mu je ime Filaks. Gimnazijo je izdelal ali pa tudi ne. Grde povesti je bral in v slabih družbah se je vlačil; v zgodnji mladosti se je izpridil. Bil je pesnik, pa njegove pesmi so bile preslabe. Hotel je postati jezični dohtar, pa ni imel

dovolj vestrajnosti za učenje. Potepal in klatil se je okoli, kradel in bil zaprt. Ko ne ve, kaj bo z njim, postane časnika. Brezverski advokat, ki vodi liberalno ali kako drugo nepošteno stranko, ga vzame v službo in ga plača za to, da blati katoliško vero in katoliške može. Filaks to zna in piše za plačo najnesramnejše stvari; čim grje piše, bolje je plačan. Liberalni škrici, pisarji, trgovci in nepošteni krčmarji naročujejo njegov list, vse verjamejo in to umazanost širijo po celi deželi. Celo c. kr. uradniki, učitelji in profesorji se dajo mnogokrat takemu Filaksu voditi! Kdor ni z njim, tega raztrga in obreče v svojem listu, tako, da marsikdo iz same bojazni tuli in razsaja s Filaksom. Taki Filaksi so v prvi vrsti krivi, da je pri nas tako slabo in da je naša ljuba Avstrija razrita v stranke in stoji ob brezdnu propada.

Na Francoskem je podobna stvar, le da se sovražniki krščanstva upajo predrzneje na dan s svojimi nakanami. Iz šol so pregnali krščanski nauk in so ukazali, da se v državnih šolah več ne sme učiti v krščanskem duhu. Zato pa je na tisoče krščanskih starišev vzelo svoje otroke iz državnih šol in poslalo v samostanske šole. Posebni red šolskih bratov izvrstno deluje. Lani pa so si izmislili framasoni tole spletko, da dobe vzrok preganjati samostanske šole. Najeli so morilca, ki je umoril na grd način učenca šolskih bratov in ga v vreči prinesel skrivaj v samostan in izginil. Precej so zagnali hrup: Menihi so dečka umorili! Poslali so žandarje, ki so seveda našli mrljica v samostanu. Pripravljen so že imeli predlog v državnem zboru, da se morajo zatreti

samostanske šole, ker menihi otroke more. Začela se je dolga pravda. Obdolžili so meniha Flamidiena, da je on morilec, dasi niso imeli nobenega dokaza. Z grozovitim nasilstvom, z grožnjami in surovim ravnanjem je hotel državni sodnik prisiliti meniha, da bi priznal krivdo. Vsi judovski listi so pomagali obrekovati menihe. Ljubljanski »Slovenski Narod«, ta najgrši med našimi listi, je obrekoval še huje, nego judje sami. Pa prišlo je na dan, da je bilo vse le sleparija, nedolžnost šolskih bratov se je sijajno izkazala, in ljudje jim sedaj še rajši izročajo svoje sinove na jezo judov in liberalcev. Ravno ob tistem času so dokazali judu Dreyfusu, da je za denar izdajal iz francoskega vojaškega ministerstva sovražnikom domovine važne listine. Vsi judje in ž njimi omenjeni grdi ljubljanski list, so se sedaj potegnili za judovskega izdajalca, izdali so za pravdo ogromne vsote denarja, in ko ga niso mogli oprati izdajstva, dosegli so vsaj, da je izdajalec domovine pomiloščen. Sedaj so zopet iz trte izvili vzrok, da morejo preganjati katoliško cerkev. Med redovi, ki so največ dobrega storili za pouk ljudstva, so na Francoskem asumpcijonisti. Ti menihi opravljajo vse, kar more ljudem koristiti. Tako vneti so, da so celo sezidali dve ladiji s kapelicami. S tema ladijama se vozijo po morju okoli ribičev, da so ti revni in zapuščeni možje tudi zunaj na morju lahko pri pridigi in sveti maši. Največ dobrega so pa storili s časopisi. Ljudstvo njihove časopise tako rado bere, da so vsak teden več milijonov številk razposlali po celem Francoskem. To se je pa zazdelo nevarno liberalnim frimasonom. Bali so se, da ljudstvo ne zve po teh časopisih za sleparijo, katero ž njim uganjajo liberalci in mokrači, in iskali so vzrokov, da menihe zatró. Pošiljali so po njih tiskarnah in bišah biriče in ogleduhe in so jim stavili zanjke, da bi jim mogli dokazati kak prestopok državnih postav in jih potem obsoditi. Pa glejte! Z vsemi biriči in paragrafi niso mogli kaznovati asumpcijonistov za več, nego nekaj patrov za 7 goldinarjev! Zdaj so pa liberalci in mokrači zbesneli. Kar s silo so razgnali red asumpcijonistov in jim prepovedali bivanje na Francoskem. Vsi judovski listi, ž njimi tudi vred slovenski liberalci, so pomagali obrekovati menihe in hvaliti to nepošteno nasilstvo. Škofje so se seveda potegnili za menihe, in kaj so naredili liberalci? Škofom, ki so grajali vladino krivico, so vzeli dohodke! A katoliških škofov s tem ne uženo! Ljudstvo sedaj samo od hiše do hiše nabira denar za preganjane škofe. Ljubljanski »Slov. Narod«, ta najgrši med grdimi listi, pa katoliške škofe ob tej priliki zmerja, da so — puntarji! Tako se godi dandanes na svetu!

Podobno hočejo sedaj pri nas narediti. Kar se plačani ljudje — taki, kot oni Filaks, o katerem sem

preje pravil, — kar se plačani ljudje lažejo pri nas čez cerkev, to je grozno. K sreči je večinoma vse tako neumno, da le stekli liberalci vse verjamejo. Dobre duhovnike tožijo, a sami radi stikajo za duhovniki, da bi našli kakega izdajalca med njimi in ga potegnili na svojo stran. Tako se jim je posrečilo dobiti nekega duhovnika s Štajerskega, kateri je tako daleč zabredel, da so mu škof morali prepovedati maševanje. Zato so mu pa ljubljanski liberalci dali službo na magistratu in plačo 1300 gld. O nesrečni Aškerc! Rajši bi šel jaz kamenje tolč na cesto, nego da bi 1300 goldinarjev na leto užival — za tako delo!

Ti liberalci sedaj v svojem listu »Slovenskem Narodu« tajé vse nauke katoliške cerkve. Pravijo, da so vse vere jednako vredne (tudi turška in ajdovska), tajé brezmadežno spočetje blažene Device, zaničujejo svete obrede, obrekujejo vse od papeža do zadnjega kapelana. Najbolj žalostno je pa to, da so pristasi tega lista možje, ki so zato plačani, da vzgajajo mladino. Glejte, pri stranki naših liberalcev je ravnatelj ljubljanske gimnazije Andrej Senekovič. Gospod Senekovič! Vi ste prisegli, da boste delali za versko-nravno vzgojo mladine! Kako morete biti pri stranki, ki vero tako besno napada? Pri tej stranki, ki je upeljala nesramno hišo v Ljubljani, je vodja visje dekliške šole dr. Požar. Pri tej stranki je ravnatelj obrtne šole Šubic. Ta stranka stoji na liberalnem stališču, ki malo obrt uničuje; kako more biti pri njej mož, katerega naloga je, vzgajati učence za povzdigo male obrti?

Liberalna mladina je sedaj večinoma tako izprijena, da od nje slovensko ljudstvo nima upati kaj dobrega. Temu je veliko krivo domače življenje ljubljanskih liberalcev, v katerem gine zakonska zvestoba in domača pobožnost. Podli list »Slovenski Narod« dajejo v roke otrokom že v nežni mladosti, da se ob njem pohujšajo in izpridijo. Zato se pa že med mladimi ljudmi kažejo nasledki nesramnega življenja v vedno hujši in očitnejši luči.

Bodi za enkrat dovolj prahu in pepela! Slovensko ljudstvo! Snuj si društva, poštena društva za pouk in gospodarstvo, onim pa, ki so izprijeni od liberalnih Filakov, nikar ne zaupaj, ampak se jih otreši in osvobodi! Skruniteljem vere in npravnosti zapri vrata! Naročnikom onih listov, katere so morali škof javno proglasiti za brezbožne in škodljive, krščansko ljudstvo ne sme dajati časti in denarja!

Krščansko ljudstvo, zavedaj se svoje časti! Nikar ne beri listov, ki blatijo katoliško cerkev, mater našo! Nikar ne poslušaj takih ljudi! Kdor matere ne časti, sam sebe sramoti!

Gospodarska zveza.

Pod tem imenom osnovala se je zadruga, ki je za gospodarski razvoj našega ljudstva največjega pomena.

Ta zadruga ima zlasti namen, pospeševati združno organizacijo kmetijstva in v obče kmetijsko gospodarstvo svojih udov; ona tvori središče vseh kmetijskih zadrug; podpira s podukom, svetom in dejanjem kmetijstvo svojih udov; posreduje za svoje ude dobivanje kmetijskih potrebščin, posebno umetnih gnojil, semen, kmetijskega orodja, kmetijskih strojev itd., posreduje za svoje ude razpečevanje kmetijskih pridelkov in kmetijsko-obrtnih izdelkov itd.

Vsak združnik ima pravico, v vseh kmetijstva ali gospodarstva tičočih se vprašanih zahtevati sveta od zadruge. Ta pravica razteza se zlasti tudi na kmetijstvo zadevajoče pravne zadeve in Zveza je obvezana, vsaki taki zahtevi udov nemudoma brezplačno ustreči. Zveza pa je opravičena, svoje člane-kmetovalce na zahtevanje tudi v drugih, ne neposredno kmetijstva ali gospodarstva tikajočih se pravnih zadevah s svetom in dejanjem podpirati in zlasti prizadevati se, da se pretéče pravde med člani-kmetovalci poravnanim potom zaprečijo.

Posebna naloga Zveze je, da varuje z vsemi postavnimi sredstvi samostalni gospodarski obstoj svojih udov-kmetovalcev. V to svrhu posreduje zlasti uredbo dolgov svojih udov-kmetovalcev, proti zmerni, že naprej določeni odškodnini. Če je pa zvršilna dražba kmetijskega posestva kakega uda neizogibna, se Zveza prizadeva, da posestvo ali sama ali pa po kaki posojilnici kupi v ta namen, da je, če mogoče, zopet izroči prejšnjemu posestniku ali pa njegovi rodbini kot najemniku, pod takimi pogoji, da je poslednji tekom let zopet dobi v svojo last.

Vsak član Zveze dobiva poleg vseh drugih ugodnosti še brezplačno Zvezino glasilo „Narodni gospodar“, list, ki izhaja vsak mesec dvakrat, vsebuje vsestransko poduk v gospodarskih zadevah in je mnogo boljši, nego »Kmetovalce« liberalne kmetijske družbe, kar priznavajo prvi strokovnjaki.

V predstojećem označili smo le v glavnih potezah namene »Gospodarske zveze«. Predaleč bi vodilo, če bi hoteli vse dobrote te nove kmetijske družbe na tem mestu popisati. Iz predstojećega sledi že dosti jasno: da vsakemu zavednemu kmetu sodi, kar najhitreje postati ud »Gospodarske zveze«. Tem potom se bode ustanovila mogočna zveza slovenskih kmetov

katero bodejo morali povsodi upoštevati, zlasti pa tudi pri vladi; kmet odslej ne bode več osamljen, temuž združen v veliko armado, ki bode vedela pravice kmeta varovati in njegove koristi odločno braniti. Doslej je bil kmet tlačan, ker je — samotaril. Ni pa treba, da bi bilo tudi v bodoče tako. Združenja je treba. Posamezen kmet težko kaj doseže — združena kmetijska armada pa bode nepremagljiva. Zato:

Zavedni kmetje, pristopajte »Gospodarski zvezi«!

Kako se »Gospodarski zvezi« pristopi? Na Kranjskem so skoraj vsi gg. župniki prevzeli poverjeništvu in se toraj pristop lahko oglasi skoraj pri vsakem župnem uradu. Kjer pa to ni tako, naj se piše naravnost na »Gospodarsko zvezo v Ljubljani« za pristopnico in za druga pojasnila. Udnina je naravnost malenkostna.

Prvo leto plačati je 5 K ali 2 gld. 50 kr. od katerih pa 1 gld. ostane last uda, katerega dobi, če iz društva izstopi, nazaj. Nadaljna leta pa je plačati le po 1 gld. ali 2 K vsako leto. In to malenkostno plačilo daje vsakemu udu tako velike in lepe pravice, kakor zgoraj popisano. Naj toraj nihče ne zamudi te lepe prilike! »Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal« pravi stari pregovor. Kmet si zamore sam pomagati, če se združi v veliko enotno armado. Sklepamo s klicem:

Zavedni kmetje združite se! Pristopite vsi »Gospodarski zvezi«!

Nekaj pregovorov.

Če štiridesetih mučenikov dan (10) še zmrzuje, še štirideset mrzlih noči prorokuje.

O sv. Gregorju (12.) lisjak gre pred duri; če slabo je vreme, nazaj več ne gre; je vreme lepó, gre za štirinajst dni domov.

Ako sušča grmí, dobra letina prihiti.

Če sušča dolgo sneg leži, to setev prav močno morí.

Če jagnjeta v sušcu na tratah norčé, rada aprila mirno v hlevu ležé.

Če je v sušcu zemlja preveč pila, bode po leti toliko manj dobila.

Ce vodi sušec ovce na paše zelene, april jih nazaj v hleve zažene.

Če se sušča dá orati, aprila bode ti jokati.

Če sušec prah okrog pométa, prav dobro letino nam obeta.

Sušča prah obveljá, kakor kepa zlatá.

Sušča sneg je setvam kreg.

Sušec če z rilcem ne rije, rad potem z repom zavije.

Listek.

Venec in krona.

Povest iz časov apostolskih.

Spisal Anton de Waal. — Poslovenil J. V.

(Dalje.)

Tretje poglavje.

Hudinaklepi.

Ko se je vračal Alitir po neprijetnem prizoru v Pudentovi vili v mesto in je opazil goste oblake dima, valečega se proti nebu, je ostal povsem miren, saj je vedel že zdavnaj za cesarjev naklep. Vrh tega se mu ni bilo bati za veliko, krasno palačo, katero si je bil sezidal pred par leti na novi cesti v obližju apijskih vrat, kajti po cesarjevem načrtu ostane ta del mesta nepoškodovan. Tako mu je dalo v tem trenutku več opraviti za njegovo premišljevanje to, kar je ravnokar doživel v vili, kakor pa nesreča tisočev in tisočev, ki bodo izgubili čez par trenutkov imetje in streho.

Kdo neki je vrgel tisti kamen v okno? Saj Alitir vendar nikjer ni videl nikogar. In kakšen povod ali vzrok bi mogel kdo imeti, da gre in učini kaj takega, in tako spravi njega, cesarjevega dvornika, v tako siten položaj? Slednjič začne sumiti, da je morda prokleti suženj sam vrgel kamen; in čim bolj je premišljeval, tembolj je bil tega prepričan.

Pa kaj je sužnja do tega pripravilo?

Alitir je mislil sem in mislil tja. Ali je morda vse skupaj celo senator zapovedal, da bi ga drugič več ne bilo v njegov vrt?

»Priateljček«, je rekel sam pri sebi, »to ti povrnem! Maščujem se ti gotovo. Alitir ima dolge roke, in ti nisi prvi izmed teh prešernih plemenitašev, katerega ošabnost se mora ukloniti pred menoj.«

Zapovedal je kočijažu, naj ubere drugo pot proti domu, ne tu, mimo Eskvilina, da bi ga žalostni prizori nesrečnih ljudi, katere bi moral tam gledati, ne pripravili ob veselje, ki je je že občutil pri mislih na bodoče maščevanje. — Prišedši domov, gre na streho (bila je vodoravna, kakor so v izhodnih krajih), da si ogleda divjajoči požar. Uničenje Rima se je vršilo prav po tistem redu in načrtu, kot je bilo sklenjeno; gorelo je izvrstno. V štirih ali petih dneh bo skoro ves Rim vpepeljen. Zadovoljen nad tem se vrne v stanovanje, ker bi mu vtegnil močnejši veter, ki je začel pihati v poznem večeru, povzročiti nadležni nahod.

Ko napelje pri večerji žena govor na požar, potolaži jo z besedami: »Kaj se brigaš za to; naša škoda ne bo.«

Drugo jutro se je vrnil Pudent z ženo, otroci in onimi dragocenostmi, ki so jih rešili pred ognjem, v vilo na salarski cesti. Kajti požar je celo noč tako razdeval in končaval, da je bilo onstran Tibere vedno in vedno več takih, ki niso imeli kam pod streho. Da bi tem naredil prostor pri Kornelijevih, se je vrnil v svojo vilo. Premišljeval pa je tudi vso noč, kako bi kar največ krščanskih bratov spravil pod streho in jim preskrbel hrane; kajti v teh časih je bila hitra pomoč dvojna pomoč.

Zvesti in previdni Evkarp je poskrbel, da je prišla njegova gospoda neovirana in po kar najbolj pripravi poti v vilo. Odpeljal se je namreč ob prvi zori v Rim s čolnom, v katerem so se vozili za kratek čas v bližnjem Aniju; tukaj je čakal potrpežljivo toliko časa, da je vstal njegov gospod. Pudent je bil pristrčno ganjen nad to zvestobo in skrbjo in se mu je iskreno zahvalil zanjo.

»Gospod«, odgovori mu Evkarp, »ti si me oprostil iz suženjstva, ti si me pripeljal v katoliško cerkev, in jaz naj bi ne posvetil vseh svojih misli tebi in bi ti ne služil iz vseh moči?«

Tako je stopil senator s svojci v pripravljeni čoln; veslali so štirje izurjeni čolnarji, in tako so dosegli vilo že v eni uri. Med vožnjo je moral Evkarp, ki je krmaril, pripovedovati gospe o rešitvi Favstovi; le obotavlja se je udal tej prošnji, in neizrečeno kratko je govoril o zahvali Favstine, Favstove hčere; nato pa je postal tih in se zatopil v premišljevanje. — Apostola sta med tem že tudi poslala vest, da sta v Suburi, in tako je bil Pudent tudi v tem oziru potolažen. Še več; bil je neizrečeno vesel, ker ga je sv. Peter prosil, naj sprejme nekaj ubožcev pod svojo streho. Saj to je bil ravno njegov načrt, ki ga je sklenil sinoči.

Že popoldne je prišla truma teh nesrečnikov; nadaljni dnevi so prinesli novih gostov. V hiši, kjer je vladala sicer samota in tišina, je postalo naenkrat vse živo. Tudi v največji nesreči gleda človek življenje raje z njegove lepše strani, zlasti če prenaša nezgodo kot pravi kristjan, ki ve, da prihaja vse od Boga; in prav posebej še, če se dobi kdo, ki je pripravljen z usmiljeno roko prizadete rane zlečiti. Tako je postalo tudi življenje v vili, ki je bilo sprva precej tiho in žalostno, kmalu prav živahno in veselo. Senator se je imel za očeta te velike družine, ki mu jo je Bog poslal; zato je vse lepo razdelil med posamezne, delo in počitek, molitev in razvedrilo. Za katero delo je bil kdo sposoben, tisto je dobil; nekateri na polji, drugi na vrtu, tretji v kuhinji.

Nero se je vrnil v Rim še le četrty dan, ko se je ogenj lotil že tudi cesarskih palač na Palatinu. Takoj se je lotil ogromnega dela, kako spraviti tisoče in tisoče, ki so izgubili vse, pod streho in jim preskrbeti živeža. Svoje lastne vrtove in javna poslopja na Martovem polju je dal ljudstvu v prosto porabo; zgradile so se velikanske barake; iz Ostije in drugih sosednjih krajev so pripeljali pohištvo, cena žitu je bila nastavljena tako nizko, da ni bilo treba nikomur stradati.

Nato je določil različne svečanosti, v znamenje, da se ves Rim pokori za dejanja, s katerimi je zaslužil jezo bogov.

Ob enem pa se je začel zidati tudi — novi Rim, pravilno in natanko po cesarjevem načrtu; s čudovito vztrajnostjo je bil cesar povsod sam zraven, zdaj tu, zdaj tam. Po noči se je posvetoval z arhitekti o načrtih cest, ulic, tempeljn, katere so mu predložili, in že v par tednih se je začel dvigati prenovljeni Rim, kakor pomlajeni feniks iz pepela. Nove ceste so bile široke in ravne, palače vse iz kamena. Material so dajale albanske gore, denar pokrajine, katerim se je naložil dvojni davek.

Toda vse to ni moglo zadušiti onega glasu med ljudstvom, ki je trdil, da je Nero sam dal Rim zažgati. Pripovedovali so si celo, da je gledal iz Mece-nove vile požar in zraven deklamiral verze, s katerimi opeva stari grški pesnik Homer propad goreče Troje.

Cesar je natanko zvedel po svojih ogleduhih, kaj se govori po mestu, strupene zasmeha, razne pesmi, ki so se dobile zjutraj nabite na tem in onem vogalu. Pa čeprav ga je vse to neznansko jezilo, vendar si ni upal nikogar kaznovati, da bi ne potrdil tako tega, kar se je o njem govorilo, in da ne bi ljudstva še bolj razjezil. (Dalje.)

Stari in stara.

Spisal Kten. Poslov. H.

Pri Zaoralovih so vsi jokali. Stari oče Zaoral in njegova žena sta se poslavljala z mladim gospodarjem ter se selila v Zakotje. Kočo sta si sezidala tik cerkve in blizo pokopališča; tja sta se selila, da bi imela bližje v cerkev, pa tudi na pokopališče.

Lahko bi bila ostala pri mladih, a stari oče da ne, da hoče biti v svojem in vendar, ko je moral oditi od tam, kjer je gospodaril 40 let s svojo starko, se je obema hudo storilo, tako da sta jokala in mlada ž njima. Stara mamka je še stopila v hlev, kjer je pogladila vsako kravo, oče pa je pobožal konja, odšel v šupo, se zagledal v drevo, ter se vdal svojim mislim med tem, ko so se oči solzile, kakor so nekaj potne kaplje padale raz čelo, ko je še kot gospodar za drevo držal.

„Francek“, pokliče sina, mladega gospodarja. „Francek pridi in poglej! Ali vidiš ročici? Vidim, praviš, ali vidiš moji stari roki? Tako trdi ste, kakor ročici tukaj. Francek, dobro sem te izredil, grunt sem ti ohranil, dobro ženo imaš, dobro in zapomni si: kadar ti bo drevo težko — ne rečem, da vedno sam orješ, vsaj imaš hlapca, a nadzoruj in kadar ti bič težak postane in puška lahka, kadar ti bo lopata težka, kvarte pa lahke, Francek, ljubi Francek tedaj bo lahko počil in šel — grunt! Uči se, izobražuj se, toda sinek, nikoli v krčmi! Le stopi v krčmo med sosedo, razveseli se med njimi, ali brez pameti s praznim žepom, morda celo z dolgovi se iz nje nikdar ne vračaj!“

„Oče, saj me poznate!“

„Poznam te, poznam in dobro vem, da si pošten človek, samo če boš tak ostal?“

„Ostanem, oče.“ — „Praviš, a ne veš!“

„Vem, saj ste me tako odgojili.“ — „Ali ti je morda žal?“

„Glej Francek, sedaj imaš novo poslopje, ne veš, kako sva se z materjo trudila, ko sva grunt nastopila, vse leseno, strehe slamnate. Novo hišo sva postavila in pred 40 leti so me moj pokojni oče — Bog jim daj vse dobro — semkaj pripeljali in rekli isto, kakor jaz tebi in h koncu dodali: drži se, saj si Hanak! Jaz sem pa odgovoril: oče, vem da sem Hanak, sramote vam ne bom napravil! In dobri oče so me dalje vprašali: Mi-li boš sramoto naredil v sveti veri? Dejal sem: oče nikdar! Ali se boš držal zapovedi Božjih in cerkvenih? Dejal sem: vsikdar! Ali boš zvest cesarju, naši deželi, našemu jeziku? Zopet sem dejal: zvest, zvest! Tako sem govoril jaz, Francek, obljubil sem, kakor bi bil prisegal! Kaj pa ti?“

„Tak bom, kakor ste bili vi, oče!“

„V tem sklepu naj te potrdi in ti pomaga Gospod Bog, Mati Božja in vsi svetniki; revežev nikar ne pozabi. V revščini je bil rojen Sin Božji, revni pastirji in mogočni kralji so mu prinesli dari! Revščina ne zgubi na časti in revščini pomagajoč najdejo čast bogatini. Pojdi, sprejmi mater v kočjo in reci, da pridem takoj za njimi!“

Mladi gospodar je odšel, starček se pa vsede na drevo. Zdelo se mu je, kakor bi mu ročici klicali: z Bogom stari! Drevo se je svetilo kakor zrcalo, siva glava se je v njem zrcalila, železje kakor bi govorilo: stari, z Bogom! Pod streho so gnjezdile lastovke, jedna za drugo so priletele in zopet odletele in vse kakor bi pozdravljale: Z Bogom, z Bogom! Na strehi so grulili golobi, gledali pod šupo starčka, kako sedi na drevesu, bolj žalostno grulili: zapuščaš nas, z Bogom!

Stari očka je obrisal solze, ž njimi naredil na drevesu sveti križ ter odšel na vrt. Bil je znan čebelar. Na vrtu je imel nakaj panjev. Še od čebel je hotel vzeti slovo.

Komaj pride na vrt, kakor bi kdo zapovedal, prilete čelébice, gnjetejo se okoli starčka, nobena ga ne piči, pač pa vsaka brenči veselo pesen v pozdrav. Povsod lepa godba in polno medu.

„Tako, tako ljube čebelice, poslavljam se od vas, vse priporočam Bogu. Čas je, moram že za mamko v zakotje.“

Čebelice pa kakor bi starčka umele, so se okrog njega zavrtele, okrog njegove sive glave in se žalostno poslavljaše: stari oče, z Bogom!

Prišel je za ženo v koč. Starka je sedela pri zidu na klopi pod staro uro.

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“

„Na vekomaj. Pozdravljen v imenu Gospodovem.“

Pri vratih je blagoslovljena voda. Starček se poškopri, prekriža ter vsede k ženi.

„Torej v zakotju sva, stara.“

„V zakotju, da v zakotju,“ ponavlja ona ter nagne glavo.

Oba se zamislita, oba nagneta glavi, kakor bi ju hotela potopiti v davno preteklost, stara ura pa nad njima resno poje svoj tik-tak, tik-tak...

„Ali nama ne bo dolgčas?“ prične žena.

„Kaj še! Kozo ti bom kupil, da ti čas mine.“

Vsa vesela se starka nasmeje. „Kako si zadel! Za kravo sam preslaba, kozo sem si pa želela. Za to ti bom prinesla vselej tobaka.“

Zdaj se veselo nasmehne starček. „Tako, tako, tobaka. Prižgal ga bom, ti boš kozo pomolzla. Dan za dnevom nama bo minul, pojdeva v cerkev vsak dan, ti boš imela kozo jaz tobak in pipo, na gruntu naj se pa imata, kakor hočeta, saj sta pametna.“

„No da bi le pametna ostala! Mladi ljudje imajo često srce, glave pa ne.“

„Ali sva bila midva drugačna? Prava zakonska ljubezen ima vselej srce poleg pameti, kakor zdravo oko poleg družega.“

Skozi odprto okno je nekaj zabrenčalo.

„Čebelice, moje čebelice! Mamka, poglej, kako so našle pot za menoj!“ veseli se starček ter vzdigne roko po stari navadi. V hipu je bilo na rokavu polno čebel.

Previdno je odšel pred koč, potresel z roko, da so čebele odletele.

„Moj Bog, kako so te živalice pametne,“ vzdihne starka.

„Človek ima pamet, žival samo nagon.“

„Povej, kakor znam. Ali jih ne boš vzel semkaj?“

„Vzamem, vzamem. Kaj naj bi pa tudi ves dan počel?“

Drugi dan gre očka po čebele. Mladi gospodar mu jih noče dati.

„Zakaj pa ne?“ vpraša začudeno stari Zaoral.

„Ko bi imeli čebele doma, nikoli bi vas ne bilo k nam. Če pa ostanejo pri nas, pridete gotovo sleherni dan in mi vas bomo vselej radi videli, oče, mater tudi in za to nam čebele tukaj pustite.“

„Če hočeš, naj bo.“ In stari je hodil na grunt, sedel pri čebelah, počasi kadil, da mu je tekel čas „kakor voda v strugi.“

Stara Zaoralka je imela zopet kozo doma, hodila za njo po travo, včasih jo je pobožala, včasih jo oštela, kakor so že stari ljudje; dejala je mladi gospodinj: „Ko bi ti zmanjkalo mleka, le k nam pošlji, naša koza molze za tri; le kar pošlji!“

„Pošljem, mati, pošljem“, smehljala se je gospodinja, ko se je spomnila svojih osmero molzaric v hlevu. Ali, da ni matere razžalila, poslala je včasih po mleka Mamka je pa vesela razlagala dekli: „Vidiš Franca, včasih še na gruntu zmanjka. No saj imamo dovolj mleka, naj le pošlje gospodinja po nj. Ali ste že odstavili tele od pisanke?“

„Gospodar je hotel, a gospodinja ne; kadar bote vi mamka prišli.“

„No saj se ne mudi tako. Najmanj tri tedne mora biti tele pri kravi. Reci, da pridem jutri.“

Tako je tudi Zaoralovi mamki potekal čas „kakor voda v strugi.“

II.

Neko noč je zaropotal nekdo na okno na gruntu.

„Kaj pa je?“ kliče gospodar.

„Nikar se ne vstrašite, materi je slabo. Pridite precej v koč.“

„Za božjo voljo, kaj se je zgodilo?“ tarna gospodinja.

„Ne toži, zapri pa pojdi.“

V koči je ležala mati na postelji. Lice ji je bilo rdeče, oko jasno; smehlja je pozdravila: „Ali sta se vstrašila?“

„Pa še kako! Kaj pa je vam?“

„Ja otroci, nič in veliko. Poglejte moje noge. Ali jih vidite, kako so otekle? Z menoj je pri koncu. Čutila sem že nekaj dni, pa nisem nič povedala, da me ni nocj nanagloma prišlo. Noge težke kot cent, sapa kakor bi me kdo za grlo držal, tudi medlo se mi je, toraj pravim očetu, da pošlje po vaju. Ko ste pa že tukaj, prosim te Francek, postreži mi zadnji-krat ter stopi v farovž po gospoda, da me pridejo previdet.“

„Oh mati, ali je res tako hudo?“

„Res, res, le pojdi hitro in prosi, da pridejo kmalu. Ti pa pripravi mizo, deni gori sveče in križ.“

Mladi gospodar je odšel po gospoda, gospodinja je pripravljala mizo in — očka? Revček je sedel pri peči, gledal ženo, glava se mu je tresla a besedice ni mogel spregovoriti.

Stara mamka je bila zjutraj mrlíč.

Stari oče je bil ves potrť. Nič ga ni veselilo, povsod mu je mamke manjkalo. Glava se mu je vedno tresla in le kadar je prišél k čebelam, se je nekoliko razveselil.

Na spomlad je bilo, ko so pokopali mamko; drugo spomlad je stalo polno ljudi pred kočo. Vrata so bila odprta, v veži je stala krsta in poleg nje naš očka.

Brez mamke ni mogel živeti, vedno je žaloval, dokler ga ni Gospod za njo poklical.

Duhovnik je odmolil nad krsto psalm „Iz globočine vpijem k Tebi“, pevci so zapeli nadgrobnico, kar zašumi nekaj nad njih glavami. Vsi pogledajo kvišku in ostrme. Brez števila čebel je brenčalo nad glavami sorodnikov in častilcev pokojnikovih. Priletele so, kakor bi se hotele od očka posloviti, mu zadnjič izreči: z Bogom očka! Sprevod se je pomikal počasi na pokopališče, čebele so letele nad njim. Ko so pa spustili krsto v grob, in jo zagrebli, takrat so tudi čebele odletele...

Vojska med Angleži in Buri.

Vojska v Afriki je Angležem prinesla doslej same poraze. V vseh bitkah so jih Buri do dobrega naklestili in Angleži niso mogli doseči še nobenih uspehov. Zadnja velika bitka se je bila ob reki Tugelo. Angleže sta vodila generala Buller in Warren. »Nazaj ne gremo več!« je zaklical angleški general Buller svojim vojakom, ko je prekoračil reko Tugelo ter se napotil proti Ladismithu, kjer imajo Buri angleške vojake pod generalom Vitom ujeti. Toda zdaj je general Buller vesel, da je mogel nazaj čez Tugelo in da ga Buri niso nabili kakor generala Warrena pri Spionskopu. General Warren je namreč korakal naprej proti Ladismithu. Na hribu Spionskop je zadel ob Bure, ki so se mu navidezno umaknili, potem pa planili zopet z vso silo v njegove čete. Veliko jih je ubitih, ranjenih in ujetih. Angleži so se morali pomikati nazaj. Dva dni so bežali preko Tugele in varoval jih je pri tem prehodu general Buller s topničarstvom. Na Angleškem je vladala vsled ponesrečene bitke pri Spionskopu velika razburjenost. Nevolja pa se ne obrača proti ministrom, ki so brezvestno zakrivali vojsko, ampak proti generalu Bullerju, ki stori vse na povelje od doma, a nima nobene sreče. Angleži so v zadnji jako nesrečni vojski izgubili doslej nad 10.000 mož. Hrabrost Burcev se občuduje. Buri zmagujejo na vsej fronti. Kaj smešna so poročila Angležev, ki vedo vedno kaj praviti o svojih uspehih, a v resnici jo dobe povsod po hrbtu. Angležem se doslej ni posrečilo pridobiti niti enega. znatnega uspeha, ker jih Buri premagajo povsod. Včasih se Angležem res umikajo, a

samo da jih speljejo v past in potem s tem večjo silo planejo na sovražnika. Angleški poveljnik Buller je 4. t. m. zopet prekoračil reko Tugelo. Prehod se je izvršil v dveh vrstah. Oddelek generala Winnesona so Buri pognali nazaj ter so Angleži imeli velike izgube. Drugemu delu Angležev pod poveljstvom generala Littletona pa se je posrečilo prodreti do hriba Kranc-Kloofa. Dalje niso mogli prodreti, ampak so jih Buri od tod zopet pregnali in Buller je moral tretjič — nazaj čez Tugelo. Tudi ko bi prišel Buller v Ladismith, bi mu dosti ne pomagalo, dokler ne premaga v Natalu Burov v odločilni bitki. V Kaplandiji je bil general Gatakre pri Sterkstroomu vroč boj z Buri. Maršal Roberts je dal povelje, naj začno Angleži prodirati na vseh bojišcih. Tako misli utruditi Bure, a utrudili se bodo najbrže le — Angleži.

V zadnjem času se je premestilo glavno bojišče na oranjska tla, Maršal Roberts je prišel z veliko armado osvobodit Kimberleja. Buri so se res umaknili na lastno zemljo, a bržkone, da si poiščejo ugodnejih mest za svojo obrambo in da prej ali slej zajamejo nasprotnika. Angleški listi mnogo pišejo o zmagovitem prodiranju Robertsovem, ki je baje zajel armado burskega generala Cronje in mu vzel veliko število živine in vozov, toda uradno se to sporočilo še ne potrjuje in bržkone ne bodo celo resnična, kajti Buri zbirajo proti njemu vso vojsko in so tudi iz Natala poklicali večinoma vse vojne moči.

Slovenski novičar.

Kranjsko.

† Prošt dr. Anton Jarc.

Dné 13. febr. je v Ljubljani v rožnih ulicah po daljši bolezni umrl starosta duhovščine ljubljanske škofije, mil g. prošt dr. Anton Jarc. Rodil se je leta 1813. v Ajdovcu na Dolenjskem, v duhovnika je bil posvečen leta 1813. in se je posvetil profesor-skemu stanu. Bil je nekaj let učitelj in začasni vodja na ljubljanski gimnaziji, začetkom petdesetih let pa je bil pozvan na Hrvaško kot nadzornik za srednje šole. Po daljšem službovanju v banovini je bil poklican zopet na Kranjsko, kjer je bil deželni šolski nadzornik do Pirkerjevih časov. V sedemdesetih letih pa je bil upokojen in od tedaj je vse svoje življenje posvetil dobrotelnim zavodom in društvom. Bil je mnogo let načelnik Vincencijeve družbe Marijanišča, predsednik katoliške družbe, učiteljskega podpornega društva za vdove, odbornik in član raznih družih občekoristnih društev. Pokojnik je bil ljudomil, prijazen in skromen. Naj v miru počiva velezaslužni pokojnik!

Iz Kranjskegore. G. Etbin Kristan je doživel bridko izkušnjo. Dalje časa se je pripravljaj, da bi prišel v Kranjsko goro oznanovat svoj evangelij. Kot dan prihoda je bil določen 11. febr. t. l. A ravno

tisti, na katere se je g. Kristan najbolj zanašal, to je železniški uslužbenci, so mu vse pokvarili. Že naprej so obetali mnogi izmed njih, da ga še poslušat ne pojdejo. To je g. Kristana užalilo v dno srca, in je baje rekel: »Zdaj pa še mene ne bo!« In res ga ni bilo.

Iz Št. Vida nad Ljubljano. Imeli smo tukaj občinske volitve. Enoglasno je bil izvoljen županom g. Ant. Belec. Svetovalci so: Lorenc Florijančič iz Poljan, Fran Ježek iz Poljan, Valentin Cirman iz Št. Vida, Jožef Arhar iz Vižmar, Štefan Pečnik iz Št. Vida, Janez Zavašnik iz Glinice, Jakob Bitenc iz Podgore, Vid Mrhar iz Guncelj.

Biserna poroka. Iz Nove Oselice dné 14. febr. Redko veselje sta dočakala tukajšnja farana: Janez Pagon in njegova zakonska družica Marija iz Habovš h. št 1. Praznovala sta šestdesetletnico zakona ali biserno poroko. On je star 82 ona 81 let, torej skupno 163 let. Za to starost sta oba še dosti trdna, le sluh ju je mrvo zapustil. Razume se, da je bila cerkev polna, kakor ob nedeljah.

V smrtni nevarnosti je bil nedavno plavičar Anton Žeroka iz Doveskega, ki je plaval les po Savi v Trbovlje. Blizo Zagorja zadene plav ob skalo in se razbije. Žeroka se oklene tramov ter drvi dalje v deroči vodi. Blizo Trbovelj ga zapazi Jakob Drepač, ki s svojo ženo skoči v čoln in v veliki nevarnosti reši Žeroko gotove smrti.

V Gor. Logatcu bodo na državni cesti napravili nov most od železa čez državno cesto, ker je sedanjí zidani most nevaren ob povodnji.

Izvoz prašičev iz novomeškega okraja v ljubljansko klavnico je dež. vlada zopet dovolila. Vendar pa je treba v vsakem slučaju še posebnega dovoljenja od okrajnega glavarstva.

Porotne obravnave se pričnó pri tukajšnjem dež. sodišču dne 5. sušca.

Lanskega vina imajo, kakor se nam poroča iz krške okolice, še vinogradniki v bližini Krškega (Cesta), v fari sv. Duh in na Studencu pri Krškem. Vino je s starih in novih trt, belo, rdeče in črno, cena 18 do 23 gld. hektoliter.

Ravnik — ušel. — Dne 14. febr. poskušal je Ravnik, ki je bil nekaj dni prej od cesarja pomiloščen na dosmrtno ječo, uiti iz ječe na Žabjaku. Prepilil je železno ograjo na oknu svoje ječe in odtrgal en del ograje; skozi to odprtino se je s svojim sokaznjencem Šobom preril zvečer na dvorišče, odkoder je s pomočjo deske zlezel na streho sodnega poslopja. Toda malo časa je užival prostost. Preden je mogel s strehe doli, zapazili so ga ljudje, poklicali žandarje in kmalu je zopet tičal v zaporu. Sledeči dan pa so ga odpeljali v Gradiško, kjer so ječe bolj trdne kakor na ljubljanskem Žabjaku.

Lov na pooblastila. Meseca aprila so v Ljubljani vsako leto mestne dopolnilne volitve. Gospoda na magistratu se že sedaj zanje pripravlja ter pošilja svoje ljudi okrog volilk, ki jih nadlegujejo za pooblastila. — Pozor na pooblastila!

Umrl je dné 13. febr. ljubljanski trgovec in posestnik g. Josip Seunig vsled mrtvouda. N. v. m.p.!

Sestro je ustrelil 14. pr. m. povodom nekega ženitovanja na Polici pri Zatičini Josip Ahlin, ki je malo vinjen streljal iz svoje dvocevke, ne da bi bil opazil prihajajočo sestro. Ranil jo je precej nevarno. -- Pri isem ženitovanju so se drugi dan stepli kmetški fantje ter je neki Matej Selan s kolom udaril po glavi Josipa Strusa in ga nevarno ranil.

Iz Vipave. Sodišče v Vipavi je dné 17. pr. m. obsodilo g. Franceta Mercino, učitelja iz Goč, na 60 K globe ali 6 dni zapore zaradi grdega obrekovanja. Naj bo to g. učitelju v svarilo, da v prihodnje raje svoj trud obrne za kako dobro stvar ne pa za obrekovanje poštenih ljudi. Pevskemu društvu »Nanos« je toliko časa nagajal, da je društvo moralo sodnijskim potem dobiti zopet nazaj zastavo, katero je učitelj več let hranil in sedaj trdil, da je njegova last. Vsaka sila traja le nekaj časa!

Zlata poroka. Dne 21. t. m. praznovala sta zakonska Miha in Jera Ponebšek v Dobji pri Šmartnu p. Litiji redko in veličastno slavnost zlate poroke. Cerkvena slovesnost se je vršila y podružni cerkvi na Libergi, kjer je č. g. beneficijar Trpin vpričo številne žlahte in sosodstva blagoslovil starčka in ju po 50letih zopet zvezal. — Zlata poročenca sta bila skozi pol stoletja vedno sosodstvu vzgled poštenega, delavnega, mejsebojno zvestega življenja. Vzgojila sta sina dr. Janka Ponebška in preskrbela hčer na domačem posestvu; sama pa živita v svoji hiši in se radujeta v starosti sadov svojega petdesetletnega trpljenja. Cela fara se lahko uči na njih, kako je treba živeti, da se doseže kdaj tako slovesnost. Poštenemu, pristnoslovenskemu kmetu in njegovi družici čestitamo tudi mi!

Tatvina. Felicijanu Velčko, posestniku na Rožnem pri Rajhenburgu na Štajerskem, sta bila dne 21. febr. zvečer ukradena dva konja (kobilica šimla in črn konj), oba ostrižena s komatem vred. Tat si je pol ure od tam izposodil še kolesel in se tako odpeljal čez sevniški most na Kranjsko. Sevniški mostninar pravi, da se je s takimi konji peljal čez most kakih 18 let star fant. Če ga kdo zaloti, naznani naj blagohotno zgoraj omenjenemu posestniku, pošta Rajhenburg, Štajersko.

Anton Bonaventura

po božji in apostolskega sedeža milosti škof ljubljanski
vsem vernikom

svoje škofije mir, srečo in blagoslov v Gospodu našem Jezusu Kristusu.

Zadnje leto devetnajstega stoletja se hitro naprej pomika. Hvala Bogu, da ste ga povsod tako lepo začeli. Povsod ste hiteli, da v zakramentu sv. pokore operete svoje duše, ter morete o polnoči, koj prvo uro novega leta, pristopiti k mizi Gospodovi, prejeti Jezusa, Zveličarja svojega, v svoje srce in tako ž Njim združeni, pod Njegovim varstvom stopiti v novo leto.

Kaj nam bo to leto prineslo? Čujemo o krvavih vojskah in o pripravah za vojske, čujemo o potresih, povodnjih, boleznih, čujemo o siromaštvu in lakoti, čujemo jok, zdiho-
vanje, obupovanje.

Oh, to je začetek kazni razžaljenega Boga. Saj nasprotujejo Bogu in Sinu Njegovemu Jezusu Kristusu ne samo posamezni ljudje, ampak tudi ljudstva in države, katere ali naravnost pospešujejo, ali vsaj dopuščajo, da se govori, piše in dela proti Bogu, proti Odrešeniku, proti cerkvi Jezusovi in njenim napravam, proti veri, proti zapovedim božjim in cerkvenim. Za ljudstva in za države ni večnosti, zato jih mora pravična kazen božja doseči v časnosti.

Z narodi in z državami bomo tudi mi Slovenci trpeli: toda upam, da nas bo Gospod Bog obvaroval največjih nesreč, upam, da se bo letos za vse naše življenje ozir časnega blagostanja in večne sreče marsikaj storilo in izpeljalo Vam vsem na korist. Karkoli nas veruje v Boga in Sina Njegovega Jezusa Kristusa, duhovni in neduhovni, smo se zavzeli, da storimo vse, kar le moremo, da Vas vzdržimo in učvrstimo v vernem, krščanskem življenju in da tudi vse razne časne zadeve uravnamo po načelih sv. evangelija.

Trdno upam, da bo Gospod Bog to naše prizadevanje blagoslovil, ako ostanemo vsi zvesti Gospodu Jezusu, kateremu smo se z očiščenim srcem prvo uro tega leta pri polnočnici poklonili. Saj ga ni družega imena, v katerem bi se mogli izveličati razen Imena Jezusovega, in vedno bodo veljale besede Njegove: „iščite najpoprej kraljestvo Božje in Njegovo pravico, vse drugo se vam bo dodalo.“

Letos bi Vas z vsem svojim delovanjem rad še bolj utrdil v tem mišljenju in življenju. Tekom leta vam bom govoril o Gospodu Jezusu, o presvetem Njegovem Srcu in o sveti Njegovi cerkvi, ker tako podučevanje zahtevajo časovne razmere in želé naši poglavarji v Rimu.

Danes začnem z vprašanjem: Kdo je Jezus Kristus? Odgovor naj le še bolj pojasni vašo vero, da je On Sin živega Boga, pravi Bog, edini naš Zveličar, ter se morete te vere veselega srca tako okleniti, da vas nobena skušnjava ne bo mogla od nje odvrniti.

I.

Kdo je Jezus Kristus? Oglejmo si Ga prav točno, kakor nam Ga opisuje sv. evangelij; oglejmo Njegovo življenje Njegov nauk in Njegova dela, iz katerih nam sije notranji Njegov duh, da vidimo, je-li On samo človek, ali kaj več.

Kako vzvišen je Njegov nauk! Divno govori o Bogu in Njegovih delih, o Njegovem bitju, o Njegovi ljubezni in pravičnosti; jasno podučuje o večnosti, o naši duši, o vrednosti našega življenja; točno urejuje svet in kar je na svetu. O vsem pa govori tako lahko, tako prepričevalno, tako jednostavno, kakor da kar gleda večne resnice in notranje življenje troedinega Boga. Ljudstvo čuti, da On podučuje vse drugače, kakor navadni učitelji.

In kako globok in dalekosežen je Njegov pogled! On gleda v srca, vidi skrite misli svojih poslušavcev, odkriva pritajene zlobne namere svojih sovražnikov; dve, tri besede in — ribiči zapuščajo vse, pa hodijo za njim, Samaritanka se spreobrne, grešniki se spokoré, hinavski farizeji osramoté; apostoli mu zatrjujejo svojo zvestobo. On pa jim pové, da ga bo Juda izdal, Peter zatajil, vsi zapustili.

Kaj ne, On gleda v dno srca in duše posameznikov! Ali On gleda tudi v prihodnjost narodov. Gleda kakor iz daleč, kako Jeruzalem pada, kako so judje premagani, poteptani in po vsem svetu raztreseni; gleda

kako uspešno apostoli delujejo, kako se narodi izpreobračajo, kako se Njegova cerkev bojuje in širi po vsem svetu in ostane nepremagljiva do konca sveta. Vsa prihodnjost Mu je pred očmi razgrnjena, On jo kakor neposredno gleda.

V Njegovem nauku ni nobena beseda prazna, vsaka obrodi prekrasen sad. On reče: blagor ubogim, blagor žalostnim, blagor njim, ki so čistega srca, blagor preganjanim zavolj pravice, in glej sadu: te besede so rodile vse apostole, vse device, vse mučence, vse dobrotnike človeštva. On uči: dajte cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je Božjega in glej: dve oblasti poprej v eni osebi se razdele, in postavi se temelj vsemu napredku in izobraženosti. On uči moliti: Oče naš, kateri si v nebesih, in glej: poprej nepoznano bratstvo oklepa vse ljudi in narode, rodi se enakost vseh pred Bogom.

Kako čudovit je torej duh Jezusov! Čudili se bomo pa še bolj, ako Ga poslušamo, kako govori. Neizrekljivo visoke misli v kratkih, priprostih besedah! Tri, štiri besede, jasne, bistre; pa obsegajo večne postavbe, temeljne zakone družin in društev, vzroke in zdravila zoper ljudske bolezni, večne postavbe neumrljivim dušam!

Tak je duh Jezusov. Kje je sličen veleum? Zastonj ga iščeš v vsi preteklosti! Kaj pa še le njegovo srce?

Poglejmo naše človeško srce; Jezusovemu kar nič ni podobno. Mi sicer ljubimo, toda malo: kdo se v ljubezni vsega daruje, kdo hoče dolgo trpeti za ljubljene osebe? Samo Jezus: On ljubi in žrtvuje vse; saj že koj od rojstva hrepeni po križu, da iz ljubezni umrje, da tam Svoje življenje, zadnjo kapljico krvi za nas žrtvuje.

Ljudje ljubijo malo, pa tudi malo oseb: stariše, ženo, moža, otroke, pa še peščico prijateljev; to je vse. Jezus pa ljubi vse ljudi, za vse enako gori: za velike in male, za bogate in revne, za pravične in grešnike, za vse, tudi najbolj zapuščene; da, On gori za vse stvari.

In kako čisto je to srce: ne upam reči, da je angelsko, bilo bi to premalo. On živi sredi sveta, sedi pri mizi grešnikov, pred nogami mu leže nesrečnice, in vendar nihče ne dvomi o popolni njegovi čistosti. Napadali so na Njem vse, samo ne Njegove nebeške čistosti. Da, glejte sijaja, vstvaril si je množico src po Svoji podobi, src deviških, čisto ljubečih kakor On.

Kar lepoto Njegovega srca dovede na vrhunec, je to, da hoče in more vsem pomagati, vse potolažiti, vse rešiti, vse osrečiti. Ni mu treba z nami tožiti, da moremo tako malo storiti za one, katere ljubimo, ne, On prosi: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil. Kdor je žejen, naj pride in pije. Srce Vaše naj se ne vznemirja, donašam vam mir, kakršnega svet nima, mir, ki presega vse. O pridite in žalost Vaša se bo spremenila v veselje. Tako govoriti bi mogli mi sami eni ali drugi osebi. Jezus pa tako govori vsemu svetu!

Kdo je torej Jezus? Ali je res samo človek, ali se nam ne zdi, da seva iz Njega nekaj božjega? Pa pojdimo dalje!

Poglejmo Njegovo нравno popolnost, pa jo izmerimo, če je mogoče; toda nobene mere ne dobimo, da bi jo primerjali. O, Jezusova veličina in lepota kar vse ostalo potemni. Pred to lepoto potemne vse čednosti pred njim, pa tudi vse za njim, kar jih je On sam proužročil. Tolika je namreč Njegova lepota, da je premnoge tako prevzela in zavzela, da so jo posnemali. Že devetnajst vekov stoji v svetu, milijoni si prizadevajo, da bi jo dosegli; kolikor bolj jo v sebi izražujejo, toliko lepši so sami, toda nikdo se ji še z daleč ni približal. Mnogi nas s svojo lepoto kar omamijo, ali kaj je lepota njihova proti Jezusovi, še primerjati se ji ne more. O, lepota Jezusova preseza vso vstvarjeno lepoto: nedosegljiva je, neomejena je.

Ravno tako je neomejena njegova osebnost. Zgodovina nam opisuje mnogo velikih mož; toda vsak je mož svojega naroda, svojega časa; vidi se mu, da je Grk, ali Rimec, ali Jud, ali Lah, ali Anglež, ali Nemec. Toda Jezus? Kaj pa je On po Svoji osebnosti? Po krvi je iz rodu Judovega; po značaju Svojem pa ni Hebrejec, On ni Grk, On ni mož starega, ni mož novega časa. Kaj pa je? On je človek, v Njem je popolna, čista človeška natura.

Zato je pa tudi uzor vsem; vsi naj ga posnemajo: otrok, deklič, mladenič, mož, žena, starec; vsi stanovi naj iščejo pri Njem pomoči in tolažbe: bogatin in berač, kralj na prestolu in grešnik v zaporu; Jezus je za vse: za Grka, čeprav ni negoval modroslovja, za Rimca, čeprav ni pridobival vojskâ, za divjaka in za omikanca, čeprav si njihovi nazori in običaji kar nič niso podobni; Jezusu se klanja Indijan

v Ameriki, Zamorec v Afriki, prebivavec Indije, in ker se mu klanja, si osvoji tako čiste, vzvišene čednosti, kakor da je sredi Rima. Tako splošna je Jezusova osebnost, da je za vse; vsi jo lahko posnemajo, toda nihče je ne doseže.

Kaj pa še le Njegovo delo; tudi temu ni nobene meje nikjer in nikdar, nihče Ga ne prekosi. Človeštvo hiti naprej; na potu po zdravlja svoje velikane, toda kmalu jih prehitijo, niso več zanje. Platon ni več za nas. Ciceron nam ne zadostuje. Neuton je zaostal, Kopernika so davno prekosili: toda Jezusa? Sam brezbožni Renan pravi, da se Jezus nikoli prekositi ne more in se ne bo; in neverni Amerikanec Parker vpraša: „ali se je duh živeč v Jezusu do sedaj izcrpil, popolnoma osvojil in razumel? in odgovori: o ne, ni ga človeka, ni ga veka, ki bi bil prekosil ali izcrpil Jezusa. On je neizcrpljen in neizcrpljiv.“

Človeštvo napreduje, Jezusovo delo pa se pokazuje v vedno novi svetlobi, novi popolnosti, novi rodovitnosti. Za vsak nov razvitek, za vsako novo potrebo najdemo pri Jezusu v Njegovem delu in nauku novo luč, novo pomoč, novo zdravilo, kakor da je imel vse pred očmi in za vse že naprej poskrbel.

Duh Jezusov prekosi torej vsak človeški razum; da, ne samo prekosi ga, ampak toliko je nad njim, da človeški duh Njegovemu kar nič podoben ni. On obsega to, kar je za nas nedosegljivo, nepristopno. Mislim one nauke, katere imenujemo svete skrivnosti. Zde se nam temne, ali nam vse pojasnjujejo. Trdilo se je, da so protirazumne, n. pr. sv. Trojstvo, včlovečenje, sv. Rešnje Telo; toda največji modrijani so rekli, da jim sicer ne pridejo do dna, da jim v sebi niso jasne, ali da v njihovi luči gledajo in spoznavajo vse ostalo. Velikani v vednosti so včasih temni, ali niso nedosegljivi, tudi drugi se morejo popeti na višine, na katerih so oni, toda nihče ne more poleteti do onih višin, na katere se je dvignil Gospod Jezus in iz katerih, čeprav jih noben človeški um ne more gledati, vendarle razsvetljuje vse. On je kakor solnce: kdo more v solnce gledati, ali vendar vidimo njegove žarke, ki vse razsvetljujejo in obsevajoči pollepšavajo.

Že te poteze Jezusove osebnosti so vzbujale vsem, ki so jih proučavali, nehote misel, da On ni samo človek. Sam Rousseau je ves začuden rekel: „ako življenje in smrt Sokratova pokazuje modrijana, življenje in smrt Jezusova

pokazuje Boga.“ Napoleon trdi: „Poznam človeka, a rečem vam, Jezus ni samo človek.“ Tudi veri sovražni Amerikanec Parker priznava: „Jezus izliva okoli sebe novo luč, svetlo kot dan, vzvišeno kot nebo, resnično kot Bog. Modrijane, pesnike, preroke, rabine, vse On presega. In vendar v Nazaretu ni bilo nobene šole, nobenega poduka. Da, v mlademu možu je Bog!“

Glejte, kam smo dospeli. Kdor Jezusovo življenje res proučava, prijatelj ali sovražnik, čudi se zmiraj bolj in bolj, kako je čist brez madeža, kako нравno popoln, kako prekrasen, diven značaj; da, vsakdo si že po tem nehoté stavi vprašanje, ali je res samo človek?

II.

Nam to še ne zadostuje; s polovično svetlobo se ne moremo zadovoljiti; ako je Jezus Bog, naj nam da boljših dokazov, mora nas tako prepričati, da kar nič dvomiti ne moremo. Pokaže naj božja dela, božjo svetost. Pokazal je oboje.

On samo hoče in zapové in glejte: slepi spregledajo, gluhi slišijo, nemi govore, hrômi hodijo, mrtvi vstajajo, valovi morski se umiré; vse to se godi pogostokrat, pri belem dnevu, pred velikimi množicami, v sredi zvitih sovražnikov. Mogli bi pregledavati resničnost teh čudežev, toda pustimo to, pa si bolj natančno oglejmo način teh čudežnih del, ker tudi od tod nam bo odsevalo božanstvo Jezusovo.

Poprašuje se: od kod Jezusov uspeh? zakaj vse ljudstvo za njim dere? Odgovarja se: radi čudežev, kateri so dokazovali Njegovo moč nad prirodo. Toda ta odgovor je pomanjkljiv. Čudeži sami po sebi bi bili ljudi bolj odbijali, kakor pa pridobivali. Po čudežih vidimo množice prestrašene. Gerazeni Ga kar naravnost prosijo, naj gre proč od njih, še Peter kliče Gospodu, naj gre od njega. Da, čudeži sami po sebi bi bili Njegovo delo pokopali, ker vsakdo se trese pred silno močjo, ki bi ga mogla streti, mogla zdrobiti in za to beži pred njo.

Toda Jezus ni delal čudežev kadarkoli, ampak je čudežno Svojo moč neizrečeno omejil. Prišel je ozdravljat, kar je bilo bolno, življenje dajat, ne pa pokončavat; za to je odločil, da hoče z čudeži samo koristiti, ne pa škodovati, in to koristiti ne sebi, marveč drugim. To prepričanje je med ljudmi zavladalo; vsaj vidimo, da se Ga kar nič ne bojé, da Mu

nasprotujejo, da Ga preganjajo, da Ga vjamemo, da Ga uničijo in križajo, če tudi vedó, da ima moč, ter bi jih prav lahko uničil, sebe pa osvobodil.

Kadar pa vidi nadloge ljudi, ne more se zdržati, čudeže v njihovo korist kar kopiči: srce Njegovo ljubi, zato pomaga. Zato se gnete vse okoli Njega. Kako ganljive so besede one žene, ki je rekla: „če se le roba Njegove obleke dotaknem, zdrava bom.“ Jezusa vidimo ginjenega, vidimo Ga, da solze toči, tako pri Jajru, pri mladeniču iz Najma, pri grobu Lazarejevem: ginjen, solzan zapové, in smrt mora plen svoj nazaj dati. Vse to pa dela tako mirnega duha in tako lahko, kakor da so Mu navadna dela.

Toda On ni zadovoljen, da ozdravlja telesa, On gre dalje, On gleda duše: da, odrešenik hoče biti in sicer, odrešenik neumrljivih duš. Skozi telesne slabosti gleda dušne bolezni in te hoče odstraniti. Zato pred čudežnim delom skuša, da spodbudi dušne moči, naj se Ga oklenejo. On vprašuje: „ali veruješ?“ „hočeš li ozdravljen biti?“ „o ko bi mogli verovati!“ In še le po tem, ko je duša vsaj začela poskušati, da se obrne k Njemu, še le po tem stori čudež.

In kako nežno postopa, da nikogar ne poniža, nikogar ne osramoti, nikogar pregreh ljudstvu ne odkrije, akoprav jih v duši gleda. Samo v toliko namigne, da bolnika podučí, ne pa izda. „Pojdi v miru in ne greši več!... „veliko grehov ti je odpuščenih, ker si mnogo ljubila“: tako nežno, tako prizanesljivo, tako izbrano zna govoriti. Ni čuda, da se okoli Njega gnetejo vsi, ki so okusili Njegovo dobroto, bolniki, katere je ozdravil, gobovi, katere je očistil, obsedeni, katere je rešil, grešniki in grešnice, katere je izkopal iz pregreh, a jih vendar ni osramotil.

Vprašamo, ali se v tem omejevanju in v takem nesebičnem vpotrebljevanju čudotvorne moči ne pokazuje nekaj božanskega? Izgubila je ta nadnaravna moč svojo strahovitost, nekaj posebno milega, privabljivega ima na sebi, za to pridobiva srca, ne odbija jih. Ljubezen, nesebičnost, rahločutnost Srca Jezusovega, ki se je v uporabi čudotvorne moči razodevala, pridobila Mu je svet, izpričevala pa tudi božansko Njegovo svetost.

Da pogledjmo še Njegovo svetost. Sloveči Paskal jo je premišljeval in ves zamaknjen je vzdiknil: „Jezus je bil krotak, blag, potrpežljiv, svet, da, svet kakor Bog, strašen vragu,

brez najmanjšega madeža. O, kako velik in čudežno vzvišen je v očeh srca in v očeh onih, ki poznajo modrost!“ In res, karkoli smo do sedaj o Jezusu čuli, vse se izgubi pred svetlobo Jezusove svetosti.

Sv. Janez evangelist piše: „kdor misli, da je brez greha, samega sebe goljufa.“ Sv. Pavel trdi sam o sebi, da je grešnik, vdan pod greh, da nima nič dobrega na sebi. Tako govore najboljši ljudje, največji svetniki; vsi objokujejo svoje grehe in prav to ponižno kesanje je temelj njihove svetosti. Ko bi kdo od njih začel trditi, da je brez greha, da je svet, ali ne bi v tistem hipu izgubil blišča svetniškega?

Samo eno edino izjemo imamo. Eden je, ki je v svojem času trdil: „jaz sem svet!; kdo od vas me more prepričati greha?“ Eden je, ki je v resnici ves čist, sama ponižnost, najbolj bistrega in globokega pogleda, ki je zaklical: „bodite sveti, kakor sem jaz svet!“ in vendar ni izgubil blišča svetosti. On povsod greh sovraži, hoče, naj vsi ljudje svoje grehe objokujejo, naj pokoro delajo; zdi se, da ga edino greh peče, vsaj govori: „pojdi v miru, ne greši več; tvoji grehi so ti odpuščeni!“ vendar pa nikoli ne pokaže, da bi tudi za se pokore in odpuščenja potreboval. Nikoli ne trka na svoje prsi, nikoli se ne kesa za svoj greh, ne v Getzemanu, ne na Kalvariji, nikoli ne obžaluje ni ene besedice, ni ene misli, ni enega dejanja. Učence uči moliti: „vi, ko bote molili, recite: odpusti nam naše dolge“. On sam nikoli tako ne moli. On, ki je človek kakor mi, ki dela, trpi, umrje kot človek, da, On, ki je skušan kakor človek, ki je v sredi grešnikov in grehov, ki sovraži greh in želi vse ljudi od greha rešiti, On nikdar in nikoli ne misli nase, da bi bil tudi sam pokore, kesanja, odrešenja potreben.

O tej popolni svetosti so prepričani prav vsi, ki so z Njim; da, kolikor bolj z Njim občujejo, kolikor bolj Ga poznavajo, toliko bolj se čudijo brezmadežni Njegovi svetosti. Tako prijatelji, pa tudi neprijatelji. Sovražniki nanj pazijo, le malo naj se Mu spodtakne, izgubljen je; ali nobene slabosti ne opazijo na Njem; zmiraj miren, krotak, blag jih poprašuje: „kdo iz med vas me more o grehu prepričati?“ tako vprašati, pa še sovražnike, si pač nihče ne upa. Jezus to stori, sovražniki pa molčé.

Toda ne samo sovražnikom, ampak vsemu človeštvu stavi Jezus isto vprašanje, da, na popolno, brezmadežno svojo svetost postavi

On svojo cerkev. Ko bi kedaj v življenju Jezusovem našli le eno samo goljufijo, našli en sam greh, da, eno samo napako, kakršnih ima na tisoče vsak človek: cerkev bi padla, uničena bi bila; od mogočne zgradbe, na kateri je tekom stoletij v solncu svetosti Jezusove poglavalno toliko divnih čednosti, od te zgradbe ne bi nič ostalo. Prav to, da je Jezus svoje delo postavil na brezmadežno Svojo svetost, Ga odlikuje in neizmerno povečuje nad vse velike može vseh časov in vekov.

Stopimo še korak dalje. Jezusa ne odlikuje samo čistost od vsakega najmanjšega pregreška, ampak krasi Ga tudi vse čednosti. Da, vse čednosti opazamo v Njegovi duši in sicer prekrasno razvite v največji, nadčloveški popolnosti; vidimo vse čednosti in sicer v najlepšem soglasju, tudi one, ki si dozdevno nasprotujejo. Kdo je bil strožji od Jezusa, pa tudi kdo nežnejši? Kdo je bolj spoznal notranjo svojo vrednost, in vendar kdo je ponižnejši od Njega? Da, prav ta, rahločutna in pregloboka ponižnost z zavestjo nepopisljivega, ker božanskega veličanstva je najbolj čudežen znak čudežnega značaja Jezusovega. Občudujemo Njegovo nedolžnost in čistost, zraven pa gledamo največjo pokoro; nihče ni slabosti in nizkosti človeške bolje spoznal, pa vključ temu nihče ni ljudi bolj ljubil, manj zaničeval, več od njih pričakoval, kakor On.

In vsa skupna in skladna čednost na najvišjem vrhuncu, kamor Mu nikdo slediti ne more, je zanj tako lahka, tako naravna; giblje se v njej kakor v Svojem življu. Ker se pa čednost še le v bolečinah poskusi, tudi On trpi in koliko! On uči: „Blagor ubogim!“ in glej Ga pribitega na križu, golega v največjem siromaštvu, toda jasnega, mirnega obraza. On uči: „Blagor krotkim!“ in glej Ga, kako je k stebru privezan, kako Ga bičajo, s trnjem kronajo, pljujejo, zasramujejo, pa On ne toži, On je miren. On uči: „Blagor usmiljenim!“ in glej, ko Ga Juda izda, Peter zataji, vojak opljuje, On ima zanje samo en pogled, samo eno besedo, samo eno molitev, namreč besedo odpuščanja in ljubezni. On uči: „Blagor jim, ki trpe preganjanje zavaljo pravičnosti“ in glej, ko je za svet dal vse: Svoje telo, Svojo kri, Svoje srce, Svoje življenje, On poskakuje veselja in radosti. Mi spoštujemo one, ki nase pozabijo, da se samo za bližnjega žrtvujejo; spoštujemo one, ki so pozabljeni od onih, katere so ljubili; toda da oni, katere je kdo ljubil, njega sovražijo, preganjajo, on pa vendar

le za nje žrtvuje vse, kar ima na duši in telesu in to v največjem trpljenju, v najsramotnejši smrti, da nehvaležnike odreši in osreči, kaj večjega in višjega na zemlji ni mogoče. Ljubezen Jezusova na križu, kjer umira za nehvaležnike, za preganjavce, za besne Svoje sovražnike, to je vrhunec npravne lepote in čednosti. Kaj je Sokratova smrt prisposobljena z njo! Sedaj še bolje razumem besedo istega Rousseau-a: „ako življenje in smrt Sokratova pokazuje modrijana, življenje in smrt Jezusova pokazuje Boga.“

Tem nedosegljivim čednostim se čudim; vedeti pa želim, od kod prihajajo, od kod izvirajo. In če grem v notranjost Jezusovo, kaj tam najdem? Rekel bi, da v globini Svoje duše ima skrivnega gosta, ki ga nikoli ne zapusti; z njim se zaupljivo razgovarja, njegovo drugim skrito lice On gleda; včasih spregovori in pove odlomek skrivnostnega razgovaranja v dnu duše. Pri grobu Lazarjevem pravi: „Vedel sem, da me vselej uslišiš.“ V Getzemanu moli: „Ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene, toda ne kakor jaz hočem, ampak kakor ti hočeš!“ In na križu: „Zakaj si me zapustil?“ Kdo je ta, katerega ljubi, s katerim se zaupno razgovarja, s katerim je v najnežnejši zvezi, kakor sam pové: „On in jaz sva eno“. On nam te skrivnosti ne prikriva, saj očitno pravi: „Moj Oče mene ljubi, kakor Oče mene pozna, tudi jaz Njega poznam... Besede, katere sem Vam govoril... od Očeta sem se jih naučil... moja hrana je spolnjevati voljo Očetovo... jaz in Oče sva eno.“

Ali kakov je odnošaj Jezusov do Njegovega Očeta, kaka zveza? Ali samo taka, kakor je med nami in Bogom, le popolnejša, le tesnejša? Ali je drugačna? Kdo nam bo to povedal, ako ne On sam? Mi slutimo, nam se dozdeva, mi kakor skozi temo nejasno vidimo, toda dalje oko ne more prodreti. Je li tukaj Bog, kdo ve? O Jezus, povej nam Ti sam, kaj si Ti? Ali si samo svetnik, pravičen, človek, z Bogom tesnejc, nežnejc združen, kakor pa mi? Ali si kaj družega, kaj več? O govori; prosimo Te, govori! Srce naše je pripravljeno.

III.

Res, Jezus odgovarja. Imenuje se pogostokrat sina človekovega, pa tudi kar naravnost Sina Božjega, edinorojenega, rojenega od Očeta od vekomaj.

„Sin Božji“ Ga imenujejo od vseh strani, On se temu ne protivi. Peter ga moli rekoč: „Ti si Kristus, Sin živega Boga.“ Marta spričuje: „Verujem, da si Kristus, Sin živega Boga, ki si prišel na ta svet!“ Tomaž se dotakne Njegovih ran in spozna: „Moj Gospod in moj Bog.“ In ko je zapovedal morju, pa se je hipoma poglobilo, vzdiknili so vsi apostoli: „Zares, Ti si Sin Božji.“

Kaj pa Jezus na to odgovori? Ali se ne razžalosti, da se presveto Ime Božje daje siromašni stvari? Kako sta se tri leta pozneje zgrozila sv. Pavel in Barnaba, ko jih je ljudstvo hotelo po Božje častiti; kako je sv. Janez Krstnik večkrat trdil, da ni Kristus. Toda Jezus? Vsi Ga imenujejo Sina Božjega, On pa, ki je tako ponižen in svet in previden, On to dopušča.

Pa kaj pravim: dopušča? Ne, On prišteva blaženim vse, ki Ga tako imenujejo, deli jim nagrade. „Blažen si“, reče Petru, „ker tega ti ni razodelo meso in kri, ampak Oče moj, ki je v nebesih; zato ti rečem: Ti si skala in na to skalo bom sezidal cerkev svojo.“

Jezus gre še dalje; one, katere hoče ozdraviti, kar naravnost izziva, naj Ga imenujejo Sina Božjega. Ko ozdravi sleporojenega, ga vpraša: „Ali veruješ v Sina Božjega?“ Ozdravljeni Ga pogleda in odgovori: „Kdo je, da v Njega verujem?“ Jezus reče: „Ti si ga videl, in to je On, ki s teboj govori.“ Ozdravljeni pade predenj na kolena in Ga moli. Kaj hočete več? Ako Jezus ni pravi Bog, je izzval sleporojenega naravnost k bogokletstvu.

Nikar pa ne mislite, da se je imenoval Sina Božjega, kakor se moremo imenovati tudi mi, ki smo posinovljeni od Boga: ne, On kar naravnost trdi, da je edinorojeni Sin Božji. Kaj je govoril Nikodemu? „Bog je svet tako ljubil, da je zanj dal edinorojenega Sina Svojega.“

In kar je povedal Nikodemu skrivno po noči, je oznanjeval javno in navadno v Jeruzalemu. Jezus je trdil, da je Sin Božji, da je od vekomaj, istega bitja z Očetom; Judje so se za to togotili, pobirali so kamene, da Ga s kameni pobijejo. Jezus jih vpraša: „Storil sem Vam mnogo dobrih del, zavoljo katerega me hočete kamenati?“ Oni Mu odgovore: „Ne kamenamo Te zavoljo kakega dobrega dela, ampak zavoljo bogokletstva, ker se delaš Boga, ko si vendar le človek.“

Vlečejo Ga pred sodišča. Med razburjenim narodom v očigled smrti On Svoje trditve ne

prekliče. Rečejo Mu: „Ako si Kristus, povej nam!“ On odgovori: „Če vam tudi povem, ne bote mi verjeli.“ Oni odvrnejo: „Ti si torej Sin Božji?“ On reče: „Da, jaz sem.“

Velikemu duhovnu to ni dovolj. Slovesno Ga zakolne in reče: „Zarotim Te pri živem Bogu, povej nam, ali si Kristus, Sin Božji?“ Jezus priseže in reče: da, jaz sem.“

Odvedejo Ga k Pilatu. Kako Ga tožijo? „Mi imamo postavbo in po tej postavi mora umreti, ker se je delal Sina Božjega.“ Narod je vzrok smrti dobro razumel, zato Ga še na križu visečega in umirajočega psuje in vpije: „Ako si Sin Božji, stopi s križa!“

Jezus se torej imenuje Sina Božjega. On hvali in poplačuje one, ki Ga Sina Božjega imenujejo, za to trditev On slovesno priseza in umrje na križu. Kako nas mora ta trditev pretresti, ako pomislimo, iz kako plemenitega srca prihaja, kako vzvišen duh jo izgovarja, v kako čisti, brezmadežni, sveti duši se je rodila. In ta trditev bi ne bila resnična?

Kaj? Najmodrejši, najboljši najsvetejši vseh ljudi bi bil najhudobnejši! Najponižnejši in najčednejši bi bil najprevzetnejši! Najuzornejši človek, v katerem je človeška natura v vsi popolnosti, On naj bi bil najbolj bolan od vseh! Da, strašno bolan, ako je samo človek, pa tako jasno, tako odločno, s tolikim povdarkom, zmiraj in povsod, tudi v očigled smrti trdi, da je večni Bog! In vendar, trditev, ki bi nas razdražila, ko bi jo kdorkoli izustil, od katere bi se zgražale najbolj plemenite duše, katere si še nikdo ni drznil izreči, ta trditev, kako naravna se nam zdi iz Njegovih ust, kako naravna in sama ob sebi umevna se zdi tudi Njemu samemu! Vsaj se oslanja na presveto življenje na izredno čudovita dela, da se tudi oni, ki nočejo vanj verovati, ne drznejo, obtožiti Ga goljufije ali napuhnenosti ali častilakomnosti.

IV.

Ne prestrašimo se, preiskujmo še dalje. On ne trdi samo, da je Bog, On zahteva za sebe tudi vse pravice, vsa poklonstva, ki se morajo skazovati Bogu. Posebno ljubezen zahteva On za sebe, ljubezen veliko, vsestransko in heroično; zraven si pa tudi prerokuje silno sovraštvo od ljudi, sovraštvo veliko kakor ljubezen. In kar je rekel, zgodilo se je. Svet Ga ljubi in sovraži, moli Ga in zaničuje, ljubezen presega vse meje, pa tudi sovraštvo ne pozna nobene mere. Poglejmo

še to, da nam bo še bolj razvidno božanstvo Njegovo.

Najpoprej zahteva Jezus, da Ga morajo ljubiti vsi. O, kako nam je težko pridobiti si ljubezen nekaterih! Kako bi upali samo pomisliti na ljubezen vseh! Pa tudi nihče na to ni pomislil, tudi ne utemeljitelji novih ver. No, kar se tiče ljubezni, srce naše je kmalu zadovoljno: ljubezen v družini in še nekoliko izbranih prijateljev, zadostuje. Slave, sreče, vednosti ni človeku nikdar dosti, dosti pa mu je kapljica ljubezni. Kdo se torej ne bi čudil Jezusu, ki zahteva ljubezen vseh.

Pa to Mu še ne zadostuje. On hoče, da Ga moramo ljubiti nad vse; On zahteva ljubezen nad vse močno, nad vse požrtvovalno, ljubezen, za katero se mora žrtvovati vživanje, žrtvovati isto življenje. Da, On zahteva od vseh ljubezen, pred katero se mora vsaka druga ljubezen skriti. Čuj, kaj govori: „kdor ljubi očeta ali mater bolj kakor mene, ni mene vreden; kdor ljubi hčer ali sina bolj kakor mene, ni mene vreden.“

Ali je to mogoče? Zahtevati tako ljubezen, se pravi, vse od sebe odbiti. In ako bi kak človek tako ljubezen dosegel, bi bilo to kar gnjusobno, saj je za človeka nad stariši, nad otroki, nad soprogom samo Bog, samo Bog more toliko ljubezen za sebe zahtevati — in zahteva jo Jezus!

Jezus torej zahteva, da Ga morajo ljubiti vsi in sicer nad vse; prerokuje pa, da bo to jako, nad vse veliko, tako nemogočo ljubezen dosegel ne za življenja, ampak po smrti. Kaj, ali je to mogoče? Dokler živi, ne ljubijo Ga, ljubili Ga pa bodo, ko umrje! Dokler je živel, so Ga zapustili učenci in apostoli, Juda Ga je izdal, Peter Ga zatajil, ljudstvo Ga je zahtevalo v strašno smrt: sedaj pa govori, da vsestransko, vseobsežno in nad vse veliko ljubezen bo dosegel po smrti, ko Ga več ne bo, ko ne bo delil dobrot, ko ne bo delal čudežev, ko ne bo mogel tako ljubeznjivo govoriti in k sebi vabiti. Ali ne pozna ljudi? Dokler nas vidijo, nas še nekoliko ljubijo, toda ko človeka zakrije grob, ko se izgubi ljudem izpred oči, hitro nanj pozabijo. O le prekratko traja ljubezen! Sedaj pa mislite, da Ga bodo ljubili po smrti, ko si ni mogel src pridobiti živ? Ne to ni mogoče, to je sanjarija!

Ali vendar, glej, uspeh preseza vse, kar se je le moglo pričakovati. Komaj je umrl, že se na grobu vzbuja ljubezen. Njegov križ se objema in poljublja. Moški in ženske, stari

in mladi so, rekel bi, strastno zavzeti za Jezusa in kličejo: kdo nas bo ločil od ljubezni do Jezusa? Ali lakota, žeja, preganjanje? Ne, nič nas od ljubezni do Njega ločiti ne more!

Leta potekajo, stoletja odhajajo: čas, ki uduši vsako čustvo, ne more udušiti ljubezni do Jezusa, ne, ta vedno raste; še prekucije je niso mogle ugasiti. Res, Evropa se je na razne kose raztrgala, samo ljubezen do Jezusa jo še v edinstvo veže. Focij je grško cesarstvo odtrgal od Rima, toda iz src iztočnjakov ni mogel iztrgati ljubezni do Jezusa. Henrik VIII. je odtrgal od Rima angleški narod, toda Jezusa narod še pozna, ljubi, moli. Luter je nemški narod odtrgal od jedinstva katoliškega, toda ljubezni do Jezusa ni mogel ugasiti. In kaj je storil prekucijski francoski duh tekom 19. stoletja po vsej Evropi, da bi tudi zadnji sled krščanstva med nami iztrebil, toda ali je to dosegel? Ne, Jezus se v Evropi ljubi. Jezus se v naši škofiji ljubi; o, kaj ne, ta ljubezen do Jezusa raste in zmiraj bolj plamti v srcih naših. Sam brezbožni Renan mora priznati: „Jezus se sedaj tisočkrat bolj ljubi, kakor pa za življenja Svojega.“

Toda, ali se Jezus res toliko ljubi, kolikor je zahteval? Ali je ta ljubezen nad vse močna, ali je pripravljena žrtvovati vse, tudi življenje?

Veselo vzkliknemo: da, tako se ljubi. Poglejte v samostane, kjer najdete toliko mladih devic v cvetu življenja, toliko mladeničev zdravih in darovitih; poprašajte jih, zakaj so zapustili svet in vse njegove sladkosti, pa se zaprli v samostan, da tam živé v siromaštvu, v vednem devištvu, v popolni pokornosti? Zakaj so zapustili svet, da v redovniškem stanu služijo bolnikom, strežejo zblaznelim, vodijo kaznovance, oznanjujejo besedo Božjo, se mučijo noč in dan po misijonih, stavijo v nevarnost svoje zdravje in pogostokrat v cvetu življenja umirajo? Kaj Vam bodo vsi odgovorili? Mi ljubimo Jezusa, zanj žrtvujemo vse! Ta ljubezen je ustvarila device, ustvarila mučence, ustvarila apostole.

Toda ta ljubezen je storila in ustvarja še več. Trpeti in umreti ni še vrhunec ljubezni, pač pa je vrhunec ljubezni dati v smrt in videti umirati one, katere ljubimo. Tako bi se mati popela na vrhunec ljubezni, ko bi Jezusu v smrt darovala ne sebe, ampak otroka svojega. Tudi to je dosegla ljubezen do Jezusa in še sedaj doseza. Oh, koliko krščanskih mater govori svojemu ljubljenu otroku: „ljubim

te, ali želim, da poprej umrješ, kakor pa da Jezusa izdaš.“ In ali ne poznamo mater, ki so spremljale na kraj muk svoje otroke, ter jih osrčevale, naj le trpé in umrjejo za Jezusa, naj Ga ne izdajo.

O, srce mi je čudno ginjeno in vprašam: kdo je ta, ki je v malem judovskem mestecu rekel, da zahteva ljubezen od vseh, ljubezen nad vse in ki je res dosegel tako ljubezen, pred katero se vsaka druga kar izgubi? Kdo je ta? Kdo bi se upal trditi, da je On samo človek?

Veliki Napoleon je osamljen na otoku Sv. Helene to premišljeval, ter ves pretresen, in čudeč se rekel: „Jezus Kristus hoče, da ga ljudje ljubijo; On hoče nekaj, kar se posebno težko doseže, za kar često brezuspešno modrijan prosi nekatere prijatelje, oče svoje otroke, mož svojo ženo, brat svojega brata, to je ljubeče srce: On pa zahteva in dobi: od tod jaz sklepam na Njegovo božanstvo... Da, Kristus govori in narodi se Ga oklepajo z najbolj tesnimi vezmi... On užiga plamene ljubezni, ki ugaša sebično ljubezen, ki je nad vse druge ljubezni... na to večkrat mislim, temu se zmiraj bolj in bolj čudim in to mi nepobitno dokazuje božanstvo Jezusovo.“

Še bolj čudno je pa sovraštvo, katero si je Jezus prerokoval in katero se je tekom stoletij uresničevalo, ter se uresničuje še danes. O sebi je Jezus rekel, da Ga bodo sovražili, apostolom in njihovim naslednikom je pravil, da jih bodo sovražili, o nauku Svojem je trdil, da ga bodo sovražili, o križu je prerokoval, da Ga bodo sovražili in sicer vse to do besnosti vse čase do konca sveta. To se je godilo, godi se danes pred našimi očmi, godi tudi v naši slovenski zemlji. Čudno! In to sovraštvo divja edino zoper Jezusa, Njegove vernike in Njegovo delo. Tudi drugi so se sovražili, toda samo za kratek čas, samo do groba, potem so se pozabili, sovraštvo je prenehalo.

Zakaj pa Jezusa sovražijo, tako besno sovražijo? Ali zavoljo Njegove postave in Njegovega obnašanja? O ne, vsaj je bil najlepši, najljubeznivši, najmilejši od vseh človeških otrok! Ali zarad Njegovega nauka? O ne, saj se noben nauk ne more prisposodabljati lepoti, svetlobi, resničnosti in milini nauka Jezusovega! Zakaj se torej tako besno sovraži? Ti odgovoriš, da sovražiš laž in goljufijo in zato sovražiš Jezusa, ker je po Njem zavladata v svetu zamamljiva laž in goljufija, ter vlada že devetnajst vekov.

Ako si o tem prepričan, da je Jezus lažnik in goljuf, je opravičeno tvoje sovraštvo. Toda, dvomim, da bi bil ti o tem v dnu duše svoje prepričan. Zakaj dvomim? Poglej devet najst preteklih stoletij, ali ne vidiš klečati pred Jezusom mož najbolj učenih, mož velikanov, ki so znali misliti in preiskovati, pa so se pred Jezusom kot Bogom ponižali v prah in zanj tudi mnogo žrtvovali s premagovanjem sebe samega. Da, v tem se razlikujejo oni, ki verujejo, od onih, ki ne verujejo: prvi prinašajo veri žrtve in premagovanje, drugi jih ne prinašajo.

Pa, naj ti bo, Jezus je navaden goljuf. Po tem je opravičeno sovraštvo, nespametna pa ljubezen do Jezusa. Zato bo pa tudi sovraštvo, ki je opravičeno, rodovitno, prerodilo bo svet, prenovilo ljudi in društvo. Ako je namreč tekom devetnajst stoletij toliko dosegla nespametna, neopravičena ljubezen do Jezusa, kaj mora storiti opravičeno sovraštvo?

Kaj je torej to sovraštvo zoper Jezusa storilo za človeka? kje so njegova dela? kate tere narode je izvleklo iz brezna pokvarjenosti, katere iz divjaštva? katere duše je potolažilo? kje ima ono svoje usmiljene sestre? svoje šolske sestre? svoje sestre od križa? kje svoje uršulinke, magdalenke in druge? kje benediktince, frančiškane, jezuite, lazariste in druge? Ljudje nimajo kruha, o sovraštvo, kje imaš ti svoje redovnike prosjake? Ljudje umirajo v bolečinah, kje imaš ti svoje postrežnike in postrežnice za umirajoče? Kjer koli se trpi, kjerkoli se zdihuje, kjerkoli se obupava, o sovraštvo zoper Jezusa, zastonj te tam iščem, tam te ne najdem!

Ako pa za ljudi nisi storilo ničesar, kaj si vendar storilo za Boga? Ko si iz src iztrgalo ljubezen do Jezusa, ali si v njih vsadilo več čiste ljubezni do Boga? Še so ljudje in narodi, ki živé v temi poganstva, v temi malikovavstva: o sovraštvo zoper Jezusa, kje so tvoji apostoli? Ne prašam te, kje so tvoje device, še manj, kje so tvoji mučeniki. Nimaš jih!

Vprašam torej še enkrat, zakaj sovražite Jezusa? Mohameda ne sovražite, Numa ne sovražite, Zoroastra ne sovražite, nobenega utemeljitelja nove vere ne sovražite. Nerona, Tiberija, Domicijana so sicer sovražili, toda le malo časa, na grobu je sovraštvo prenehalo. Edini Jezus se sovraži z neugasljivim sovraštvom. Zakaj?

Srce človeško sovraži vse to, kar mu nasprotuje, kar mu ovire stavi. Zato so ljudje

sovražili razne tlačitelje narodov; toda, ko so prenehali tlačiti, prenehalo je sovrašтво; od tod sovrašтво med ljudmi, sovražijo se nasprotniki, posebno mogočni nasprotniki, kateri bi mogli premagati, katerih se je treba bati; toda ko jim mine moč in več ne ovirajo, sovrašтво izhlapi. Zato je tekom zgodovine sovrašтво le začasno: samo sovrašтво do Jezusa ne prestane nikoli! Kaj to dokazuje? Da Jezus ni mrtev, da ni razorožen, da ni opešal, da se vedno še protivi razuzdanim ljudskim strastem, da vedno zmaguje, kraljuje in mogočno vlada.

V.

Kaj ne, dragi moji, dosti je dokazovanja. Z devetnajstimi stoletji in z vsemi narodi v njih živečimi tudi mi Slovenci pademo v prah pred Jezusa in Ga molimo, kot svojega Boga in Odrešenika; vso ljubezen svojega Srca Njemu posvečujemo, z apostolom Pavlom kličemo: „Kdo nas bo ločil od ljubezni do Jezusa? ali preganjanje? ali lakota? ali golota? ali meč? . . . ne, nič, ne življenje ne smrt, ne sedanjost ne prihodnost nas ne bo ločila od ljubezni Jezusove!

Vero v Jezusa, Sina živega Boga in ljubezen do Njega vsajajte vi, stariši, v srca svojih otročičev; ta vera in ljubezen naj napolnjuje srca vaša, mladenči in dekleta; v tej veri in ljubezni naj se živi v vaših hišah, očetje in matere; po tej veri in ljubezni naj se odlikujejo vaše občine, o župani in občinski zastopniki!

Pa, ali morebiti tega nočete? Ali hočete tudi vi sovražiti Jezusa in njegovo delo? Hočete tudi vi zapustiti zastavo Jezusovo in stopiti v trumo onih, ki sovražijo Jezusa, zato pa tudi Njegovo cerkev, Njegove služabnike, Njegove vernike, sploh vse, kar je Jezusovega? Ko bi vi to hoteli, pokazali bi, da je srce vaše napačno, da je strastno, da je grešno, da vam je za to Jezus protiven, da se morate bati Njega in Njegove obsodbe. Ali ne vidite, da v Jezusa nečjejo verovati, ampak Njega in vse Njegove sovražijo samo oni, ki ne živé po zapovedih Božjih in cerkvenih, v katerih srcu vladajo glavni in ptuji in vnebovpijoči grehi, vladajo sploh strasti. Ker pa Jezus to obsoja, ker se jim protivi in jim grozi z večnim ognjem, zato Ga sovražijo, za to besné proti Njemu, zato Ga nečjejo spoznati kot Boga in Odrešenika.

O, sedaj v svetem letu, sedaj v postu si v zakramentu sv. pokore očistimo svoja srca, napovejmo boj svojim strastem in lahko nam bo v Jezusa verovati, sladko nam bo Njega ljubiti in v tej veri in ljubezni bomo mirni, zadovoljni, srečni; mogli bomo upati, da se šibe Božje vsaj deloma od nas odvrnejo in da bo blagoslovljeno in uspelo delo onih mož, ki se iz ljubezni do Boga prizadevajo popraviti tudi vaše časno blagostanje. Oklenite se teh mož, podpirajte njihovo delovanje vi delavci in kmetje, vi trgovci in obrtniki! Ako molimo in delamo in varčujemo, pa v veri in ljubezni do Jezusa, ki naj vas vse pod eno zastavo, v eno družino združuje, Bogu služimo, upam, da nas bo Bog blagoslovil in v občem propadanju obvaroval vsaj od najhujših šib in nadlog.

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta, Sina in svetega Duha naj pride nad vas in naj ostane zmiraj nad vami. Amen.

V Ljubljani na praznik sv. Frančiška Saleškega, dne 29. januarja 1900.

Drobtinice.

90 letni starčki se oglašajo na poziv Švicarja Puttata po vsem svetu jako obilno, da se poklonijo sv. očetu. — Nekemu francoskemu listu se javlja, da je na njegovo vredništvo poslalo že 600 starčkov devetdesetletnikov svoja imena, da se odpošljejo Levu XIII. Izmed njih nek star vojak piše, da že pol stoletja ni bil pri sv. obhajilu, a hoče l. 1900 na prošnjo Kristusovega namestnika to storiti.

Angleži ravnaajo z burskimi vjetniki prav grozovito, kar vzbuja povsod nenaklonjenost nasproti tem oblastnežem. Burskemu generalu Kock-u je krogla prestrelila pljuča. Dobili so ga Angleži v roke in ga prepeljali v svoj tabor pri Ladysmithu. Tam je bil vpričo angleških častnikov oropan svoje obleke in ravnali so ž njim tako, da verodostojna priča poroča, da je izdihnil ne zaradi rane, ampak zavoljo tega barbarskega ravnanja. — Le neradi so dovolili, da se je truplo preneslo v Pretorijo, kjer je bilo od Burov sijajno pokopano.

Ogromno mesto. London broji po zadnji statistiki 6.500.000 prebivalcev. Na leto se pomnoži število prebivalcev za 80.000 duš. Vsake tri minute se v Londonu rodi jeden otrok, vsakih pet minut dobi smrt svojo žrtev. London ima več židov, nego Palestina. Na leto spijo v Londonu 500 milijonov litrov piva.

Dva pritlikovca. Te dni sta se mudila na Reki, Sušaku in Trstu dva brata z otoka Krka, stara 22 in 20 let. Visoka sta 40 cm in tehtata 24 kg. Ker sta revnih starišev, se kažeta po svetu za denar.

Najmanj dežja na zemlji pade v Paytu, nekem kraju republike Peru v južni Ameriki. Dežuje namreč le vsakih sedem ali 8 let. Da take razmere škodljivo vplivajo na rastlinstvo, je umevno samo po sebi in težko je verjeti, da sploh še kaj raste. Vendar je Bog poskrbel tudi za te kraje. Prebivalci namreč sade peruški bombaž, ki more prestati sedem let brez moče in ohrani kakor druge tam vspevajoče rastline od enega dežja toliko mokrote, kolikor jo potrebuje za rast.

Kupčija z umetnimi zobovi. V preteklem letu so združene države prodale Evropejcem za več kakor 280.000 K umetnih zobov. Francozi so v tem oziru najboljši klienti Amerikancev, ker so sami nakupili zob za 84.000 K.

Proti influenci, kašlju itd. je dobro domače sredstvo jabolčni čaj. Jabolka se zrežejo, zalijo z gorko vodo in posoda se postavi na toplo mesto. Čez nekaj ur se more piti jabolčna voda.

Na plesu ustreljena. V Kielu je priredilo nemško pevsko društvo ples. Sredi plesa je počil skozi okno strel in zadeta se je zgrudila na tla hči ondotnega ječarja. Ustrelil jo je nekdo, za katerega dekletu ni maralo. V beli plesni obleki je sredi plesišča izdihnila ustreljena gospica.

Zvesta mačka. Stara vdova Bertholet je imela mačko, ki je bila baje vzor prijazne mačke. Oni dan je začutila vdova Bertholet željo po smrti ter je sklenila, zadušiti se v svoji sobi s plinom. Zaprla se je v svojo sobo, mucika pa je toliko časa praskala po vratih in mijavkala, da ji je gospa morala odpreti. Zaprla jo je med okna in potem odprla plin. Ko so končno ulomili njeni znanci vrata, oprostili so tudi muciko, ki pa k trupu svoje gospodarice ni pustila nikogar. Vsakemu se je spustila v obraz. Zvesto muciko so morali ubiti.

Svinja umerila otroka. V Sičani golec Pulja je kmetica Marija Marzin pustila svojo 40 dni staro hčerko samo brez nadzorstva doma v zibeli. Stara svinja, ki je pohajala s svojimi mladiči okoli hiše, je prišla v kuhinjo in je ondi začela otroka žreti. Odžrla je otroku uho, razgrizla obraz, raztrgala vrat in razmesarila ves život. Otrok je v groznih bolečinah umrl.

Volkovi v Hercegovini. Iz Mostara se poroča, da so se v velikem številu prikazali volkovi okoli Blageja ter raztrgali več komadov živine.

Nesreča Slovence v Ameriki. Rudar Jos. Strle iz Starega Trga na Kranjskem je našel smrt v Franklinovem rudniku v Virginiji. Podsulo ga je. Doma je pustil ženo s tremi otročiči.

Naredno gospodarstvo.

Lesoreja in trgovina z lesom.

(Dalje.)

Pred 15 leti so začeli veliki trgovci izvažati les iz Galicije. Gališki les je slabši od našega. Gališki trgovci dosegli so pri železnici velike ugodnosti, ker se jim je vožnja tako znižala, da je vagon lesa iz Galicije le malo več stal, kakor s Kranjskega.

Dasiravno se iz smerekovega lesa dandanes izdelujejo ravnopravne stvari in se ga veliko porabi za stavbe, vendar pri nas trgovina z lesom in lesoreja nazaduje.

Razmere od začetka lesne trgovine so se zelo spremenile. Delo se mora dandanes drago plačati, davki so narastli, vsahnil je marsikateri od kmečkih dohodkov; potreba je tedaj, da bi naš posestnik za les kaj več dobil, kot nekdanj. Skrajni čas je, da se lesoreji škodljive razmere zboljšajo. Marsikatero posestvo izgubilo je za malo svoto denarja ves svoj zaklad — vse gozde. Kaj se pa hoče? — rekel bode kdo. Kje je pa ubogi kmetič drugod mogel dobiti denarja? Za primerne obresti ga ni bilo dobiti na posodo. Bogatini so ga pospravili v bogate banke ali ga oddali le za visoke obresti, trgovci pa so ga vtaknili v trgovino. Kaj si hotel potem, kakor sekati, prodati v škodo, da si dobil denarja.

Danes ni več tako. Za blagor ljudstva vneti možje so ti, dragi kmetič, ustanovili gospodarska društva in Rajfajznove posojilnice. Tu lahko vkladaš denar, zidaš sebi, pa tudi v potrebi dobiš za male obresti na posodo. Gospodarska društva napravila so med seboj gospodarsko zvezo, katere namen bode tudi delati na to, da se lesni zaklad naše dežele obvarje in se povzdigne lesoreja.

Čuli so se že marsikateri nasveti, kako pomagati pri tem kmetovalcem. Pismono se je oglasil gospod dr. Karl Pečnik, Slovenec, zdravnik v Egiptu, kjer ne raste les in ga morajo tamošnji prebivalci drago plačevati, čeravno stroški za prevažanje niso posebno veliki, čeravno naš kmet les po ceni proda. Ta glas iz Afrike je vzbudil pozornost naših posestnikov gozdov, ki so združeni v kmetijskih zadrugah, pozornost naših žagarjev, a tudi pozornost naših trgovcev z lesom, ki so o tem sklicali shod v „Narodnem domu“ v Ljubljani. O kakem vspahu pa dosečaj še ni bilo slišati. Gotovo je, da bo treba za to mož, ki bodo vse svoje zmožnosti žrtvovali koristim svojih domačinov. Nasvet gosp. dr. K. Pečnika, da naj bi se našemu lesu spremenila kupčijska pot, da naj bi ne bilo pri vsakem remeljnu in pri vsaki deski toliko rok za prekladanje (v pisarni in gostilni) je dober. Po ti poti iztrebilo bi se nekaj nepotrebnih,

dobro plačanih tujcev in ta denar ostal bi doma lesorejcu. Primorec, Istrijan in Dalmatinec naj kupi od našega žagarja ali trgovca, da se ne bode v našo škodo s to kupčijo redil le tuji živelj. Zato pa bi bile potrebne zadruge na slovanskem jugu, ki bi posredovale med lesorejci in odjemalci.

Tudi država potrebuje vsako leto veliko lesa za železnice, ladije in razne stavbe. Ta les naj bi se kupil naravnost od lesorejcev; to naj bi vredili naši poslanci. Imamo tovarne papirnice; te nekaj kupijo od kmetov, toda kaj pomaga, ker imajo le ti velike dobičke, les pa plačajo po ceni. Od daleč ga ne kaže spravljati po ti ceni, v bližini papirnice se bo pa vse do čistega posekalo.

Trgovina iz vendomovine, trgovina z Afriko, Grško in Italijo, kakor pravijo, potrebuje boljših trgovskih moči. Vprašanje je, ali imamo me trgovci dosti takih moči? Ali bi se dobilo med trgovci dosti takih, ki bi vodili to podjetje v korist celi deželi? Ali bi ta trgovina, iztrgana iz rok tujih kapitalistov, ne prišla v roke našim sebičnejšem? Zato je treba, da se napravi lesna zadruga, v kateri bodo zbrani vsi faktorji lesoreje in trgovine. Čim večja zadruga, tem večji kapital, tem večja moč.

(Konec prih.)

Domači pravnik.

Nekaj o novih davkih.

Od česa pa je odvisna višina osebne dohodninskega davka? Od višine dohodka. Čim višji je dohodek, tim višji je dohodninski davek. Višino tega davka določa posebna lestvica, katera temelji na načelu progresije.

Kaj pa je to načelo progresije? Prav je, da oni, ki ima več dohodkov, kot jih imam jaz, plačuje tudi več davkov, kot jaz. Kdor ima letnih čistih 600 gld. = 1200 K dohodkov, plačati mora 3 gld. 60 kr = 7 K 20 h osebne dohodnine. Kdor ima še enkrat toliko dohodkov, naj plača torej tudi več davka, vprašanje je le, ali samo še enkrat več? Popolnoma jasno je, da, če že tisti, ki ima 600 gld. dohodka, mora plačati 3 gld. 60 kr davka, bo tisti, ki ima 1200 gld., zmogel lahko več kot še enkrat 3 gld. 60 kr. Zatorej mora tudi osebne dohodnine plačati več kot še enkrat 3 gld. 60 kr. In res zakon določa da je 1200 gld. = 2400 K plačati letnih 12 gld. = 24 K dohodnine. Ne pobera se torej od vseh dohodkov enako visoki del kot dohodnina, marveč od višega dohodka višji del. Osebna dohodnina je progresivna.

Lestvica pa je taka le:

Za dohodke od

več kot 600 gld. do 625 gld. je davka 3 gld. 60 kr
 » » 625 » » 650 » » » 4 » — »

» » 650 » » 675 » » »	4 gld. 40 kr
» » 675 » » 700 » » »	4 » 80 »
» » 700 » » 750 » » »	5 » 40 »
» » 750 » » 800 » » »	6 » — »
» » 800 » » 850 » » »	6 » 80 »
» » 850 » » 900 » » »	7 » 60 »
» » 900 » » 950 » » »	8 » 40 »
» » 950 » » 1000 » » »	9 » 20 »
» » 1000 » » 1100 » » »	10 » — »
» » 1100 » » 1200 » » »	12 » — »
» » 1200 » » 1300 » » »	14 » — »
» » 1300 » » 1400 » » »	16 » — »
» » 1400 » » 1500 » » »	18 » — »
» » 1500 » » 1600 » » »	20 » — »
» » 1600 » » 1700 » » »	22 » — »
» » 1700 » » 1800 » » »	24 » — »
» » 1800 » » 1900 » » »	27 » — »
» » 1900 » » 2000 » » »	30 » — »

i. t. d.

Iz tega vsakdo lahko razvidi, na kak način je osebno dohodninski davek »progresiven«. Nadalje, ne bomo navajali davčne lestvice, ki ima nešteto »klinov«, ker se žal le redkokdo izmed naših kmetov, obrtnikov in drugih delavskih stanov povspe do dohodkov tistega »klina«, ki smo ga še kot zadnjega zgorej navedli.

Kdo ima besedo pri odmerjanju osebne dohodnine? Kdo torej ceni dohodke davkoplačevalcu? To dela davčna oblast, toda skupno s komisijami, v katerih sede tudi zastopniki davkoplačevalcev.

Komisije so dvojne: cenilna komisija in prizivna komisija. Cenilna komisija ceni dohodke davku podvrženih oseb in odmerja po gorej omenjeni lestvici osebno dohodnino. Prizivna komisija pa sodi v pritožbah davkoplačevalcev.

O sestavi teh komisij spregovorimo prihodnjič.

Slovarček nenavadnih besed.

Statistika. V vaši fari je toliko ljudi, toliko moških, toliko žensk; umrje jih na leto toliko in toliko, povprek toliko otrok, toliko starih; na sto jih umrje toliko, in toliko je rojenih. Če vse to zračunim s številkami, bi napisal statistiko prebivalstva naše fаре. Tako statistiko bi lahko napravil gledé na poljedelstvo: koliko pridelate povprečno na leto žita, krompirja, repe, lanu itd. Statistika je torej nekaj povprečni pregled v številkah.

Absolutno je toliko kakor popolnoma. Absolutno nemogoče = popolnoma nemogoče. Bog je absolutno bitje = Bog je vsepopoln, sam sebi zadostuje, ne potrebuje drugega, prost je vsega, kar bi ga vezalo, omejevalo, neodvisen je.

Teologija = bogoslovje, bogoznanje; veda, znanstvo, nauk o Bogu. Beseda je grška: „Teos“ se pravi Bog, „logos“ pa beseda, znanje. Tako zloženih besed imamo mnogo: geologija, nauk o zemlji, kozmologija nauk o svetu, arheologija nauk o starinah, psihologija nauk o duši, astrologija nauk o vplivu zvezd.

Moralno je to, kar je odvisno od proste svobodne volje, za kar je človek odgovoren. Če me kdo proti moji volji doma zapre, da ne morem k maši, nimam greha

se mi ne more šteti v krivdo, ker nisem mogel drugače, nisem moralno odgovoren. Le prosto, svobodno dejanje se torej imenuje moralno. Je pa tudi dobro ali slabo. moralno dobro ali moralno slabo. Vendar navadno le moralno dobro imenujemo moralno, moralno slabemu pa pravimo kar nemoralno. Moralno torej živi, kdor živi po pameti, tako, kakor se spodobi človeku, ki ima prosto voljo, in ga ne gonijo slepe strasti kakor žival; moralno živi, kdor živi po zapovedih, ki jih je Bog dal človeku. Nemoralno pa živi, kdor ne živi po pameti, ne tako, kakor se spodobi za človeka; posebno pa, kdor ne spoštuje šeste božje zapovedi. Tako življenje proti šesti božji zapovedi imenujemo prav posebno nemoralno.

Za smeh in kratek čas.

(Troje vrste otroci.) Vdovec, oče več otrok, je vzel vdovo, ki je tudi imela več otrok. Tudi v zakonu sta dobila nekaj otrok. Nekega dne nastane v sobi velik nemir. Mož reče ženi, naj gre pogledat, kaj da je. Preplašena pride ona nazaj in pravi: „Tvoji in moji otroci so naše otroke pretepali!“

(Vzdihljaj čevljarskega učenca.) „Oh zakaj človeku lasje ne zrastó še le potlej, ko se je izučil!“

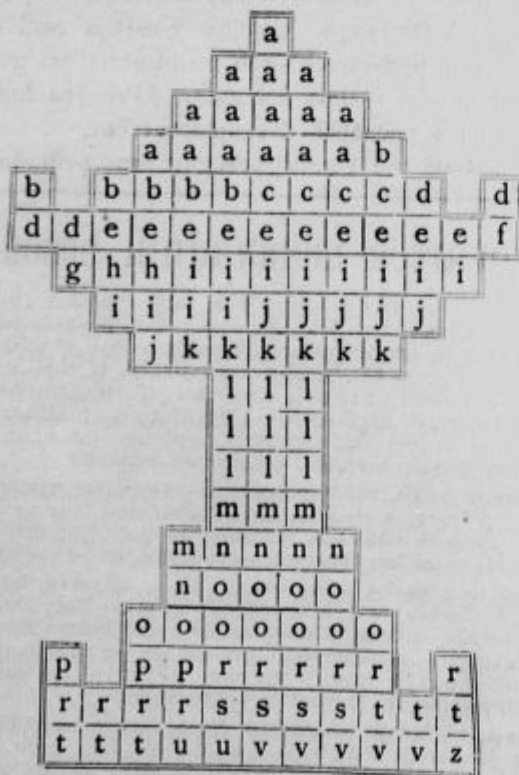
(Dober sin.) Mladi judovič: „Ata, danes so ljudje čez te zabavljali in jaz sem se za te potegnil!“ — Jud: „Kaj pa so rekli!“ — Sin: „Da ti od same sleparije živiš!“ — Oče: „Kaj si pa ti dejal?“ — Sin: „Da ne živiš le od sleparije!“

(V gostilni.) Natakar: „Vi še niste plačali!“ — Potepuh: „Prosim, preiščite me! Če bi ne bil plačal, bi moral vendar kaj denarja pri sebi imeti!“

(Pred sodiščem.) Sodnik: „Kdo je najbolj kriv pretepa?“ — Zatoženec: „Sosed, ker nas je miril!“

Besedna uganka.

I.

Soglasnik, veznik, žito, zemljišče, ime slovničarja, prst in rudnina, 2 živali kunjega plemena, gora v Bukovini, ptica, ptica, število, del debla, del voza. mera, pijača. jed, moško ime, kraj v Braziliji, zver, Srednje črke brane od zgoraj navzdol, vam povedó željo Presvetlega!

II.

Povej mi besedo, ki sestoji iz sedmih črk, in sicer tako, da je prva jednaka peti, druga četrti in šesti, a tretja jednaka sedmi.

Zastavica.

Leseni ključ, vodeni most, zverina je ušla, lovcu so pa ujeti, kaj je to?

Rešitev ugank v zadnji številki:

Besedni uganjki.

I.

Kisik — kis.

II.

Kolo — vrat = kolovrat.

Zastavica.

K—kristijani, Ž—židje, K1—menih, ki je štel vselej do devet in ne do deset, kakor je bilo pomotoma povedano v zadnji številki. Seveda so dotične rešitve tudi prave.

Vse prav so rešili: Pavl Stanovnik, fant v Samatorci; Minka Jamar, učenka v Škofji Loki; Julika, Marija Šp., Terezika in Marjeta B., dekleta v Braslovčah; L. Vitovič v Ljubljani; Franjo Žefran na Reki; Fran Lunko, Marija Petrič in Ivanka Debeve v Žirovnici pri Rakeku; Albin Pleško, II. b dijak v Ljubljani; Valentin Strah, Pristava pri Mengšu; Boštjanov Franc na Kožljeku pri Cirknici; Martin Knez in A. Trink v Ljubljani; Ivan Kveder na Prevojah pri Brdu; Janez Lahovnik, posestnik v Šmartnem pri Velenju; Janez Presetnik, cerkvenik v Stožicah; Marija Pakič, šivilj. učiteljica v Kranju; Ivan Jalen v Hlebcah pri Lescah; Janez K. Kastelic Sajski; Matevž Verbič v Kosezah; Jakob Marolt v Žirovnici pri Rakeku; Alojzij Grum v Lipoglavu; Franc Virant, dijak v Kranju; Janez Vidic, čevljar v Ljubnem; Ivanka Mevžek, dekle na Vrabcah pri Vipavi; Medved h. št. 2 iz Pohorja pri Kamniku;

Jakob Habjan, zid. mojster na Godeščih; Franc Hrovat, učence drž. obrtno šole v Gradcu; Lucija Govekar, dekle in pevka v Smledniku; Radivoj Medič, gimnazijec in Minka Medič, učenka, France Mikuž, organist v Crnem vrhu; J. in A. na Perovem pri sv. Gregoriju; Andrej Porenta v Virmažah; Zofka Kovačič v Pristavi pri sv. Emi; Jožef Erbežnik, tovarniški delavec na Koroškem; Pavel Urbanija, mizar v Zagorju.

I. in II. Andrej Pogon iz Poljan pri Cirknem; Matej Krampel in Karol Ulsenik od Vel. Lašč.

I. in III. Josipina Volanšek v Sevnici; Ivan Fatur na Rakeku; Janko Ferjan, ključ. učenec na Savi pri Jesenicah.

II. in III. Martin Ulčakov, posestnik v Tufstanju pri Moravčah; Franc Sulgaj, Franc Kanduž in Maks Gruden, dijaki v Ljubljani; Karolina Kontelj, šivilja v Trnovem pri Ilir. Bistrici; Janez in Mihael Pavlin v Malem Naklem; Terezija Rovar v Planini; Sušnik Lovrenc, Zihel Jožef, Slapšek Vinko, gimnazijci, Urbanec Francisek, Markuta Franc in Ferjan Martin, učenci v Kranju; Marijana Toman v Radoljci; Val. Sajovic v Goričah; Ivan in Martin Glopčič, kmečka fanta v Vrhpolju; Jurij Markič, posest. sin v Goričah; Franica Mali v Letencah pri Goričah; Franc Sušnik in Martin Zorman, kmečka fanta v Goričah; Jakob Hadolin v Poljanah pri Cirknem; Pangreč Franca, Krašuču Simon, Boštjanov Matič in Stefanova Mana v Mengšu; Andrej Rosulnik, poštni sluga v Kosezah; Micka Cezin, Kovečkova dekla v Starem dvoru; Valentin Hartman, kmečki fant na Suhi; Brencetov Tone iz Drašice pri Borovnici; Ivan Sajovic, posest. sin iz Olševka; Grabac Antonija, Jeras Franca, Pavlin Mana, dekleta iz Smlednika; Zvesti bratci »Domoljuba« v Dragočajni pri Smledniku; Ivan Hočevar iz Malih Lašč in Ivanka Turek iz Velikih Lašč; Terezja Benkovič v Škofji Loki; Janez Avguštin, kmečki sin v Retečah; Rihtarjevi fantje v Stari Loki; Anton in Matija Malnarič, rokod. pomočnika v Krupi, Dol.; Franc Starbek posestnik v Dobu; Franjo in Janko Triller ter Fran Kovačič, kmečki fantje od sv. Duha; Martin Oman iz Zgor. Bitnja; Katinika Vagaja, Caks Ivanica, Pavla Likar, učenke; Andrej Golob, učenec v Ljubljani; Ivanka Hribska na Vrhniki; Franciška Brate v Pečah; Marija Dolar v Reki; Marija in Ana Podboj, Adamovo pri Vel. Laščah; Ivan Vemkdo, Ant. Učakar, Al. Rihtarišič, Jos. Berce, Janez Berce in Ciril Krek, gimnazijci, Janez Slamnik, učenec, Terezija Markič, njih gospodarja v Kranju; Matevž Ponič iz Gradiša pri Moravčah; Jožef Rakovec, tov. delavec v Smihelu na Štaj.; Franciška Tirbič iz Prekurnice pri Moravčah; Micka Trdina v Predoslih; Peter Resman v Begunjah, Gor.; Simon Jelenc na Jesenicah; Janez in Franca Vovšek v Braslovčah; Bren Rad.; Preželj Kar. in Šmutz K., dijaki v Ljubljani; Zager Jožef, Luknar Jakob in Tom. Pokorn, učenci v St. Loki; Dolgan Jos. Gabrovšek Fr., Gustinčič Luk., Masle Gregor, Zaje Karol in Zakrajšek Leop. v Ljubljani; Frao Kovačič, čevljarški mojster v Borovnici; Fr. Tekavec, kovaški pom. v Hrovači pri Ribnici; Prostoslav Jerala, dijak in Ivo Gajšek, cerkvenik v dež. bolnici v Ljubljani; Franc Triller in Luka Krek v Starem dvoru, Valentin Hafnar v Star. dvoru; Janez Skvarča, čevljar v Idriji; France Stupica Osterjev v Sodražici; Jožef Šubelj v Savljah; Fran in Franciška Vavpetič v Tunjicah; Karolina Fortič, gojenka na pripravnici, Anton Fortič dijak v Ljubljani; Antonija in Valent. Legat, šivilji v Ljubljani; Al. Kocmur, odvet. uradnik v Ljublj.; Anton Cesen, dijak v Ljubljani; Ivan Antončič v Markovcu; Franc Chrobath, učenec v Kranju; Franc, Jerica in Marg. Rak iz Valburge, Frar, Franica Krelj in Antonija Kerčon iz Svetja; Minka Skubič, delavka v tobačni tovarni v Ljubljani; Franc Melik, starejši in mlajši ter A. Melik, Barjani; Radoslav Pavlič, km. sin pri Sv. Lovrencu.

II.: Janez Andolšek iz Trnja pri Vel. Loki; Ivana, Franc Zihel in Franc. Širca v Planini pri Rakeku; Janko Godec iz Strukljeve vasi nad Cirknico.

III.: Anton Voglar in Vinko Moro v Malem Naklem; Jožef Burgar, čast. sluga v Celovcu; Marija Žmuc iz Mokrice; Antonija Ceplak, kmečka dekle, na Kržu pri Gornjem gradu; Josipina Appe iz Kandije; France Ver, posest. sin v Vičavi pri Ptuj; France Zupan, zasebni uradnik, in Franc. Klinar, hči načelnika I. zadruge v Kropi; Franciška Jernejčič, kmečko dekle v Lazah pri Planini; Ivan Dolinar, učenec v Škofji Loki.

Loterijske srečke.

Dunaj, 3. februarja:	87	14	8	76	74
Trst, 10. februarja:	47	25	26	45	86
Gradec, 17. februarja:	73	61	25	19	68
Ljub., 24. februarja	69	59	50	24	71

Tržne cene v Ljubljani.

od dne 18. do dne 24. februarja.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg.	1	28	Pšenična m. 100 kg.	27	40
» » II. » »	1	12	Koruzna » » »	17	—
» » III. » »	—	96	Ajdova » » »	36	—
Telečje meso » »	1	20	Fitol, liter » » »	—	16
Praščje » sveže » »	1	20	Grah, » » » »	—	20
» » prek. » » »	1	40	Leča, » » » »	—	24
Kostrunovo meso » »	—	80	Kaša, » » » »	—	22
Maslo » » » »	2	—	Ričet, » » » »	—	22
Surovo maslo » » »	1	90	Pšenica » » » »	18	—
Mast praščja » » »	1	40	Rž » » » » »	15	—
Slanina sveža » » »	1	20	Jčemen » » » »	15	—
» » prekajena » » »	1	44	Oves » » » » »	12	40
Salo » » » » » »	1	20	Ajda » » » » »	18	40
Jajce, jedno » » »	—	6	Proso, belo, » » »	20	—
Mleko, liter » » »	—	16	» » navadno » » »	14	—
Smetana liter » » »	—	80	Koruzna » » » »	14	60
Med » » » » » »	1	40	Krompir » » » »	5	—
Krompir » » » » »	—	6	Drva, trda, seženj »	7	—
Piščanec » » » » »	1	20	» » mehka, » » »	5	—
Golob » » » » » »	—	40	Seno, 100 kg » » »	4	20
Raca » » » » » »	1	40	Slama, » » » » »	—	—
Gos » » » » » » »	—	—	Stelja, » » » » »	1	60

Prihodnja številka »DOMOLJUBA« izide dne 15. marca 1900 zvečer.

Upeljava sladne kave, ki se je pričela približno pred desetimi leti in je danes razširjena že po vsem omikanem svetu, kaže vedno bolj splošno svoje dobrodelne posledice za zdravje in narodno gospodarstvo. Nemogoče bi bilo preračunati, koliko denarja se prihrani in kako zelo pospešuje zdravje in moč ta zdrava, domača kavina pijača, katero je splošno uvedla še-le Kathreinerjeva trdka. Gotovo pride kmalu čas, ko se bode Kathreiner-Kneippova sladna kava udomačila v vsaki družini, in sicer ali kot primes k bobovi kavi, ali pa tudi sama in nenamešana, kjer bi se bobova kava zdravniško prepovedala. Blagrovati moramo vsako gospodinjico, ki je upeljala ali ki upeljuje in pospešuje to važno zdravilno izboljšanje naše vsakdanje udomačene pijače. (2)

Dekle lepega vedenja

sprejme se takoj v dobro, kršansko hišo, kjer bo preskrbljena z vsem, kar se tiče njenega telesnega in tudi dušnega blaga; vajena naj bi bila nekoliko v trgovini, ali vsaj veselje imela do trgovine. Več se izve pri upravnistvu »Domoljuba«. 25 1

Sprejme se

v službo pošten mladenc, vsaj 24 let star, ki zna dobro brati, pisati in računati. 26 1—1

Več je izvedeti pri eerkveniku v Šmartnem pri Litiji.

Največjo zalogo

najrazličnejših razglednic

ima **A. TURK**, trgovina s pisalnimi in risalnimi potrebščinami v Ljubljani, na Dunajski cesti. — *Razprodajalcem da znaten popust.* Vsprejema naročila v izvrševanje ličnih razglednic v raznih poljubnih bojah.

Vožnjekarte
in
tovorni listi

AMERIKO.

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade
Pojasnila daje:

Red Star Linie

Dunaj, IV., Wiednergürtel 20,

ali pa 17 25—6

ANTON REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 34.

Zahtevajte povsod!

KAVA
družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.
držitelja je najboljša cikorija.
Tvarina je najboljša cikorija.
MAJU POLOŽI PAR!
POMU ZALOGA
PRIIV. JEBACINU V LJUBLJANI.

Cenjena gospodinja! Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridelavek k pravi bobovi kavi, to je cikorija ali 15 11—2

Najboljši živinski
prašek Barthel-nov, apno za
krmo, rus. pat. maža za
usenje, tolišča za kopita in
vozove itd. v ceno prodaja

M Barthel in dr.
Gun a j. X., Keplergasse 20
Opis brezplačno.

Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune
priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Vabilo

na

občni zbor

„konsumnega društva pri D. M. v Polju“

kateri se vrši

v nedeljo, dne 11. marca leta 1900

ob 4. uri popoldne

v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Poročilo tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Odobritev računov za leto 1899.
5. Volitev 3 odbornikov, 3 namestnikov in 1 člana v nadzorni odsek ter njega namestnika.
6. Razni nasveti.

K obilni udeležbi vabi vse člane

27 1—1

Odbor.

100 do 300 gl.

na mesec lahko pošteno zaslužiti sleherni ter
povsod brez izgube, ako boš prodajati postavne
depušene srede in državna pisma.

Ponudbe na Ludvika Oesterreicher, Buda-
pest VIII, Deutschgasse 8. 117 10-1

La predpust!

opozarjata

5 (2)

Češnik & Milavec

Špitalske, Lingarjeve ulice (Kresija)

na njih veliko zalogo najnovejših oblek za oč. ženine
in neveste.

Poštena domača zanesljiva trgovina!

(1)

Na prodaj je

posestvo

iz proste roke in sicer: hiša z
vsemi gospodarskimi poslopje
3 njive, na katere se poseje
15 mernikov žita, 3 gordi in
vrt, 1 travnik, z vso opravo pod
ugodnimi pogoji. Posstvo je od
daljeno pol ure od farne cerkve
v Stari Loki. 11 8—3

Več se izve pri lastniku
Lorencu Bozovičar-ju,
Pevnu št. 3. P. Š-ofja Loka.

Za vavpta

želi vstopiti pri kakem več-
jem posestvu 30letni mož, vajen
vsega kmetijskega dela, ume
tudi živinorejo in sadjarstvo.

Ponudbe se prosi na J. T.
poste restante

20 2—1 Mengeš.

Vabilo

na

V. redni občni zbor

„hranilnice in posojilnice v Cirknici“,
registr. zadruga z neomejeno zavezo,

kateri bo

drugo postno nedeljo dne 11. marca 1900

ob polu 4. ure popoldne

v društvenem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
  2. Poročilo računskega pregledovalca.
  3. Potrjenje računa za leto 1899.
  4. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njega namestnika.
  5. Prememba pravil.
  6. Razni nasveti.
- V Cirknici, dne 22. februarja 1900

Načelstvo.

Opomba. Ako bi ne došlo ob določenem času zadostno število združnikov, se prične ob 4. uri drugi občni zbor natanko po zgorajem „Vabilu“ ne glede na število navzočih družstvenikov.

Kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta štev. 1

obrestuje **hranilne vloge** po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
10 (12—2) plačuje.

Uradne ure razun nedelj in praznikov vsak dan od 8—12. ure dopoldne in od 3—6. ure popoldne.

Poštn. hran. urada štev. 828.406. — Telefon štev. 5.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kislj 503 20—4

apneno-železni sirup.

Ta 30 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahki si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

107 (20—9)

Cena steklenici 1. gl. 25 kr. po pošti 20 kr.
več za zavijanje.

Prosimo, da se vedno zrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime, „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na kateri znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče**Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“**

VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod.

Društvo za dietetične izdelke, Curih.**Enterorosa**

idealno dietetično zdravilo za odrasle in otroke.

S prav izrednim vspehom se rabi pri slabem prebavljenju, pri akutnem in kroničnem želodčnem in črevesnem katáru, driski, kolelini — tudi tedaj, če druga sredstva ne pomagajo. To spričujejo profesorji, zdravniki in zahvalna pisma privraticov. V vsaki hiši naj bi jo imeli.

Prodaja se v puščah in škatljah po 1 gl. 50 kr. in 60 kr.

Apneni kasein

(Calcium - Phosphat - Casein) v obliki praška.

Izredni živež za veliko in malo.

Edino umen način, apno v večji meri spraviti v organizem, kadar je tega treba zaradi zdravja.

Redi kri in vtrjuje kosti, je toraj priporočati že malim otrokom.

Poseben učinek napravlja pri bledici, malokrvnosti, pri živčnih boleznih, škrofelinih, krvici; je porodnicam in drugim krepilo prve vrste.

456 18—17

Potrjeno po veljakh.

Prodaja se v puščah po 1 gl. 50 kr.

* Dobiti je v vseh lekarnah. *

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter jeve v Pragi,

pripoznano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po 40 kr., 70 kr., in 1 gl. v vseh lekarnah. Zahteva naj se le 509 15—8

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri slatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5

Lekarna Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko)

na Mestnem trgu poleg mestne
hiše (rotovža)

priporoča nastopno našeta tekom mno-
gih let z najboljšim učinkom uporab-
ljana in preizkušena Doktor pl. Trnkóczy-
jeva zdravilna sredstva:

Najcenejše se
dobivajo vsa
zdravilna
sredstva, ako se
naročajo

po pošti

ter se najtočneje
odposiljajo tudi,
ako se samo
en kos zahteva

Pogled mestnega trga in Trnkóczy-jeve lekarne v Ljubljani.

Varënim gospodinjam, katere hočejo stediti sedaj tako dragi sladkor pri prirejanju živil, za dojenčke
otroke, bolehaljoče na živcih, okrevajoče, slabotne, trpeče na pomanjkanji kivi, bledične, za bolnike in vsakogar
sploh, se priporoča mesto razburjajočega, brezmočnega ruskega čaja in kave Doktor pl. Trnkóczy-jev
kot prijetno okusno, krepujoče, zdravo in
najcenejše redilno sredstvo. Zavoj (1/4 kg,
vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo gld. 2 50.

Kakao sladni čaj

Nadalje se priporočajo:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

Marija Celje. Varstvena
znamka.

Želodčne Krogljice, Prsni, Protinski

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — Steklenica
20 kr., dvanajst steklenic gld. 2 —

odvajalne, želodec čistilne. — Škatljica
21 kr., šest škatljic gld. 1 05. — Pocukrane
krogljice, škatljica 40 kr., tri škatljice gld. 1 —.

pljučni in kašljevi sok ali zeliščin sirup, prirejen iz
lahko razkrajajočega apnenega železa olajšuje kašelj, raz-
kraja sliz, oblažuje bolečine in kašelj, pospešuje tudi
slast in tvori kri. — Steklenica 56 kr., šest stekl. gld. 2 50

ali drgnilni ovet (udov cvet, Gichtgeist) priporočljiv ko
bolečine v križu, rokah n nogah utešujejo in oživ-
ljuje vribalno sredstvo posebno po dolgotrajni
pešhoji in po težkem delu. —

Steklenica 50 kr., šest steklenic gld. 2 25.

Tinktura zoper

Kurja očesa,

prednost, da se s priloženim čopičem bolno mesto namaže. — Steklenica
40 kr., šest steklenic gld. 1 75.

preizkušeno sredstvo proti pekočim
kurjim očesom, bradavicam
trdi koži na nogah, trdim žu-
ljem in ozeblinam. Ima to veliko

Varstv. znamka. Varstv. znamka.

Ker skrbé gg. p. n. ekonom. poljedelci, živinorejci itd. najbolj, da si vzredé zdravo in krepko
živino, zato opozarjamo iste prav posebno na Doktor Trnkóczy-jevo živino-redéča sredstva.

Živino

Prasičji

meso in pospešuje odebelelost. — Zavoj 25 kr., 5 zavojev
samo gld. 1 —.

redilni prašek za notranjo porabo pri kravah, volih in konjih. Ako živina
noče vživati krme, v pridobitev in zboljšanje mleka se uporablja vže nad 50 let z
najboljšim uspehom. — Zavoj z navodilom uporabe 50 kr.
pet zavojev samo gld. 2 —.

hranilni in redilni prašek. Ohranjujoče, varu-
joče in dijetetično sred-
stvo za prašiče. Za
notranjo uporabo; r vi

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.

666 12-6